

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Työeläkelaitoksille

VASTUUNJAKOPERUSTEIDEN SOVELTAMISOHJEET

Tässä yleiskirjeessä annetaan soveltamisohjeet vastuunjakoperusteisiin, jotka on annettu yleiskirjeissä B 9/93 ja B 12/94.

Eläketurvakeskus on aikaisemmin antanut vastuunjakoperusteiden soveltamisohjeet hyvitetävien eläkkeiden määräämisestä yleiskirjeissään 13/83, 24/87, B 1/91, B 6/92 ja B 8/92. Eläketurvakeskus antaa oheisena uudet vastaavat soveltamisohjeet ja esimerkit. Yleiskirjeiden B 6/92 ja B 8/92 liitteissä on lisää esimerkkejä työeläkelakien mukaisesta kuntoutusrahasta ja MEL:n mukaisesta eläkkeestä.

Tähän yleiskirjeeseen on lisätty lepäävä yksilöllinen varhaiseläke esimerkkeineen (kohdat 4.1.2.4 ja 4.1.2.5 sekä liite 2, esimerkki 9), toinen vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien tasokorotus (liite 1) ja osa-aikaeläkkeen uusi esimerkki (kohta 4.1.5 ja liite 2, esimerkki 16).

Yleiskirjeestä on poistettu perhe-eläkkeen rahastoitua osaa koskeva kohta ja perhe-eläkettä koskevat esimerkit, koska perhe-eläkkeet ovat yhteisesti kustannettavaa osaa 1.1.1994 lähtien (kohta 4.1.4).

Lisäksi yleiskirjeeseen on uutena asiana otettu ETA-sopimuksen vaikutukset vastuunjakoon (kohdat 1.2, 4.1.2.2 ja 4.1.3.5 sekä liite 2, esimerkit 21, 22 ja 23). Ohjeet ETA-sopimuksen vaikutuksesta työeläkkeiden laskemiseen on annettu yleiskirjeessä A 70/93.

Eläketurvakeskuksen ohjeet TEL 12 §:n soveltamisesta, kun TEL-työsuhde on kuulunut kahden tai useamman eläkelaitoksen toimintapiiriin on annettu yleiskirjeessä A 5/95.

ELÄKETURVAKESKUS

Markku Hänninen

Martti Hännikäinen

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

SISÄLLYSLUETTELO

VASTUUNJAKOPERUSTEIDEN SOVELTAMISOHJEET

1	Yleistä	1
1.1	Eläkkeen rahastoitu ja yhteisesti kustannettava osa	1
1.2	ETA-sopimuksen vaikutus vastuunjakoon	1
1.3	Hyvitettävät eläkkeet	2
2	Vastuunjaossa huomioonotettavat eläkkeet ja kuntoutusrahat	2
3	Vastuunjaon yhteydessä toisilta eläkelaitoksilta perittävät eläkkeet	3
4	Eläkkeen jakaminen osiin vastuunjakoa varten	4
4.1	TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukainen peruseläke	4
4.1.1	Vanhuuseläke	4
4.1.1.1	Vanhuuseläkkeen jakaminen osiin	4
4.1.1.2	Eläkejärjestelyn oikaisu	4
4.1.1.3	Rahastoitujen osien selvittely	5
4.1.2	Työkyvyttömyyseläke ja yksilöllinen varhaiseläke	5
4.1.2.1	Rahastoidun osan määrääminen	5
4.1.2.2	Rahastoidun osan määrääminen, kun eläke laske- taan soveltaen ETA-sopimuksen sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä	6
4.1.2.3	Uusi yhteensovitus	6
4.1.2.4	Eläke entisiin perusteisiin tai lepäävä eläke uu- delleen maksuun	7
4.1.2.5	Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuminen	7
4.1.2.6	Työkyvyttömyyseläke kuntoutusrahakauden jälkeen	8
4.1.2.7	Eläkejärjestelyn oikaisu	9
4.1.3	Työttömyyseläke	9
4.1.3.1	Rahastoidun osan määrääminen	9
4.1.3.2	Tuleva aika yhden TEL-työsuhteen, LEL:n tai MEL:n perusteella	10
4.1.3.3	Tuleva aika rinnakkaisten TEL-työsuhteiden pe- rusteella	10
4.1.3.4	Tuleva aika rinnakkaisten, eri lakien mukaisten toimintojen perusteella	11
4.1.3.5	Rahastoidun osan määrääminen, kun eläke laske- taan soveltaen ETA-sopimuksen sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä	11
4.1.3.6	Uusi yhteensovitus	11
4.1.3.7	Eläkejärjestelyn oikaisu	12
4.1.4	Perhe-eläke	12
4.1.5	Osa-aikaeläke	12
4.2	YEL-peruseläke	12
4.3	MYEL-peruseläke	12
4.4	Rekisteröity lisäeläke (TEL 11 §, YEL 11 § 1 mom. ja MYEL 11 § 1 mom.) ja työnantajavakuutuksen mukainen eläke	13

Suunnittelu- ja laskentaosasto 20.1.1995

5	Eläkelaitosten vastuu rahastoiduista osista	14
5.1	TEL-LEL-TaEL-MEL-työkyvyttömyyseläke	14
5.2	TEL-LEL-TaEL-MEL-työttömyyseläke	15
6	Kuntoutusraha ja muut kuntoutuskulut	16
6.1	Kuntoutusraha	16
6.1.2	TEL-LEL-TaEL-MEL-eläkelaitosten maksama kuntoutusraha	16
6.1.2.1	Eläkkeellä oleva kuntoutuja	16
6.1.2.2	Kuntoutuja, joka ei ole eläkkeellä	16
6.1.3	YEL-eläkelaitosten maksama kuntoutusraha	18
6.1.4	Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen maksama kuntoutusraha	19
6.2	Muut kuntoutuksesta aiheutuvat kulut	19
7	MEL-eläkkeen erityispiirteitä	19
7.1	MEL:n mukainen eläkeikä	19
7.2	Vastuunjaon eläkeikä	20
7.2.1	Eläkkeeseen sovelletaan MEL-työsuhteen ehtoja	20
7.2.2	MEL-eläke myönnetään vapaakirjana	21
7.3	MEL-eläkkeen vastuunjako-osan perusmäärä	21
7.4	MEL-eläkkeen vastuunjako-osan ja MEL-eläkkeen ylitteen laske- minen	22
7.5	Vastuunjaossa huomioon otettava eläke	23

LIITE 1 TEL-peruseläketurvan, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaisen vanhuuseläkkeen rahastoidun osan muuntaminen

LIITE 2 Esimerkkejä

LIITE 3 Taulukko eläkkeen kustantamisesta

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

VASTUUNJAKOPERUSTEIDEN SOVELTAMISOHJEET

1 Yleistä

1.1 Eläkkeen rahastoitu ja yhteisesti kustannettava osa

Eläke jaetaan osiin eläkkeen kustantamisen selvittämiseksi. Eläkelaitosten omalla vastuulla olevien eläkkeen osien yhteismäärää kutsutaan rahastoiduksi osaksi. Muu osa eläkkeestä on eläkelaitosten kesken yhteisesti kustannettavaa osaa.

TEL:n, LEL:n ja TaEL:n mukaiset eläkkeet jaetaan rahastoituun ja yhteisesti kustannettavaan osaan. YEL:n mukaiset peruseläkkeet ovat kokonaan YEL:n mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten yhteisesti kustannettavia ja lisäeläkkeet pääsääntöisesti lisäeläkkeen vakuuttaneen eläkelaitoksen vastuulla. MYEL:n mukaiset eläkkeet kustantaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos.

Vastuunjakoa varten MEL-eläke jaetaan TEL:n vähimmäiseläketurvaa vastaavaan osaan (MEL-eläkkeen vastuunjako-osa) ja MEL-eläkkeen vastuunjako-osan ylittävään osaan (MEL-eläkkeen ylite). MEL-eläkkeen ylittään kustantaa Merimieseläkekassa. Vastuunjaossa MEL-eläkkeestä otetaan huomioon vain sen vastuunjako-osa, kun TEL-LEL-TaEL-MEL-eläke jaetaan rahastoituun ja yhteisesti kustannettavaan osaan.

1.2 ETA-sopimuksen vaikutus vastuunjakoon

Suomen lakisääteisiin työeläkkeisiin on sovellettava ETA-sopimuksen sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä aina silloin, kun työntekijä tai yrittäjä on työskennellyt Suomen lisäksi toisessa ETA-maassa.

ETA-tapauksissa työeläke on laskettava kahdella tavalla:

- 1) Suomen työeläkelakien mukaisesti, ottaen huomioon vain Suomen työeläkelakien mukaiset vakuutuskaudet, kuitenkin siten, että lisäksi otetaan huomioon ETA-sopimuksen sosiaaliturvaa koskevan asetuksen 1408/71 ja sen liitteessä mainittujen sosiaaliturvasopimusten säännökset tulevan ajan oikeuteen liittyvän viiden vuoden asumisajan laskemisesta, tulevan ajan päällekkäisyyden estämisestä ja eläkkeen yhteensovittamisesta. Näin lasket-

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

tua eläkettä nimitetään kansallisen lain mukaiseksi eläkkeeksi.

- 2) Asetuksen 1408/71 mukaisesti teoreettisen eläkkeen avulla laskettuna pro rata-eläkkeenä. Tällöin otetaan huomioon myös muiden ETA-maiden vakuutuskaudet rinnastaen ne Suomen vakuutuskausiin.

Näin lasketuista työeläkkeistä myönnetään suurempi.

Pro rata-eläkkeestä aiheutuva TEL-LEL-TaEL-MEL-eläkkeiden lisäys on ko. lakien mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten yhteisellä vastuulla (myös MEL-eläkkeen ylitteeseen tuleva lisäys). YEL-eläkkeen lisäys on YEL-laitosten yhteisellä vastuulla ja MYEL-eläkkeen lisäys Melan vastuulla.

1.3 Hyvitettävät eläkkeet

Vastuunjaossa eläkelaitokselle hyvitetään sen maksamat yhteisesti kustannettavat ja toisen eläkelaitoksen vastuulla olevat eläkkeet. Vastuunjakoperusteiden mukaan nämä hyvitettävät eläkkeet jaetaan osiin E_v^a , E_v^b , E_v^c , E_v^d , E_v^e ja E_v^m . Näistä osiin E_v^a , E_v^b ja E_v^c kuuluu vain TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvia eläkkeitä, osaan E_v^d vain YEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvia eläkkeitä ja osaan E_v^e sekä TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n alaisiin työsuhteisiin että YEL:n ja MYEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvia eläkkeitä. Osaan E_v^m kuuluu muiden kuin Merimieseläkekassan maksamat MEL-eläkkeiden ylitteet.

Osien E_v^a , E_v^b , E_v^c , E_v^d ja E_v^e selvittely tapahtuu vastuunjakoperusteiden osan I mukaisesti ja osan E_v^m selvittely vastuunjakoperusteiden osan II mukaisesti. Eläkelaitokset ilmoittavat maksamansa eläkkeet vuosittain eläkelomakkeella Eläketurvakeskukselle vastuunjakoa varten.

2 Vastuunjaossa huomioonotettavat eläkkeet ja kuntoutusrahat

Vastuunjako suoritetaan kalenterivuodelta ja se koskee sellaisia eläkkeitä ja kuntoutusrahoja,

- joista päätös on annettu ja joita on maksettu ennen vuoden loppua,
- jotka kohdistuvat ko. vuoteen tai sitä aikaisempaan aikaan

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

- lisäksi tämä koskee kerta- ja pääoma-arvo-suorituksia.

Eläkelaitoksen tilinpäätöksessä varattuja, siirtovelkoihin kirjattuja eläke-eriä ei oteta huomioon ko. vuodelta toimitettavassa vastuunjaossa.

Vastuunjako koskee myös muulle kuin eläkkeensaajalle itselleen, esimerkiksi sairausvakuutusrahastolle, maksettuja eläke-eriä.

3 Vastuunjaon yhteydessä toisilta eläkelaitoksilta perittävät eläkkeet

Eläkkeen myöntänyt eläkelaitos kustantaa omalla vastuullaan olevat eläkkeiden osat sekä perii, ellei Eläketurvakeskuksen suostumuksella ole muuta sopinut, maksamansa toisten eläkelaitosten vastuulla olevat eläkkeiden osat asianomaisilta eläkelaitoksilta. Perintä tehdään käytännössä Eläketurvakeskuksen välityksellä siten, että perivä laitos ilmoittaa perittävät eläkkeen osat eläkelomakkeen liitteellä. Liitteellä ilmoitettavat eläkkeen osat ovat hyvitettäviä eläkkeiden osia E^d. Näihin ei kuitenkaan lueta TEL:n peruseläketurvan mukaisten vanhuuseläkkeiden eikä LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden rahastoituja osia, jotka selvitetään suureen E^c avulla. Liitteellä perittävät MEL-eläkkeiden ylitteet kuuluvat taas osaan E^m.

Liitteellä olevat tapaukset ovat mm. sellaisia, joissa

- TEL-, LEL-, TaEL-, MEL- tai YEL-eläkelaitoksen maksamaan eläkkeeseen sisältyy MYEL-eläkettä,
- eläkelaitos maksaa eläkettä, joka rinnakkaisista työsuhteista johtuen on kahden tai useamman eläkelaitoksen vastuulla,
- eläkelaitos maksaa toisessa eläkelaitoksessa vakuutettua rekisteröityä lisäeläkettä tai
- TEL-, LEL-, TaEL-, YEL- tai MYEL-eläkelaitos maksaa MEL-eläkkeen ylitettä.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

4 Eläkkeen jakaminen osiin vastuunjakoa varten

4.1 TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukainen peruseläke

4.1.1 Vanhuuseläke

4.1.1.1 Vanhuuseläkkeen jakaminen osiin

TEL:n, LEL:n ja MEL:n alaisiin työsuhteisiin perustuvat vanhuuseläkkeet ovat kokonaan yhteisesti kustannettavia, jos eläkkeensaaja on syntynyt ennen 1.7.1912. 30.6.1912 jälkeen syntyneiden TEL:n, LEL:n ja MEL:n alaisissa työsuhteissa olleiden työntekijöiden vanhuuseläkkeissä on yleensä rahastoitua osaa. TaEL:n mukaisessa vanhuuseläkkeessä voi olla rahastoitua osaa vain, jos työntekijä on syntynyt 31.12.1931 jälkeen. Vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien selvittely tapahtuu suureen E_v avulla. Rahastoidun osan ylittävä, yhteisesti kustannettava eläkkeen määrä kuuluu osaan E_v^a. Vanhuuseläkkeen rahastoidun osan ylittävä osa on kokonaan yhteisesti kustannettavaa myös ETA-tapauksissa.

Jokaisesta työsuhteesta lasketaan vanhuuseläkkeen rahastoidun osan määrä vuosittain sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden tai antamien ohjeiden mukaisesti. Työsuhteen päätyttyä ilmoitetaan Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin ansaittu eläke ja eläkkeen rahastoidun osan määrä. Rekisteriin ilmoitetut eläkkeet ja rahastoidut osat vastaavat eläkeikää 65 vuotta.

Vanhuuseläkkeen rahastoitu osa on eri työsuhteista kertyneiden rahastoitujen osien yhteismäärä. Jos vanhuuseläke alkaa muussa kuin 65 vuoden iässä (alennetussa eläkeiässä, varhennettuna tai lykättynä vanhuuseläkkeenä), muunnetaan eläkkeen rahastoitu osa vastaamaan eläkkeellesiirtymisikää. Rahastoidun osan muuntaminen on esitetty liitteessä 1. Jos yhteensovitus eläkkeen alkaessa tai myöhemmin pienentää eläkkeen alle rahastoidun osan määrän, on eläke kokonaan rahastoitua osaa, kunnes se saavuttaa perusteiden mukaan lasketun rahastoidun eläkkeen määrän.
(Liite 2, esimerkit 1, 2 ja 3)

4.1.1.2 Eläkejärjestelyn oikaisu

Jos vanhuuseläke on oikaistu TEL 15 b §:n, LEL 10 b §:n tai TaEL 8 a §:n perusteella, virheelliseen vakuutukseen liittyvät vanhuuseläkkeen rahas-

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

toidut osat oikaistaan oikean lain mukaisiksi oikaisuvuodelta ja sitä välittömästi edeltävältä vuodelta. Sitä aikaisemmalta ajalta vanhuuseläkkeen rahastoidut osat jäävät voimaan perittyjä vakuutusmaksuja vastavasti.

4.1.1.3 Rahastoitujen osien selvittely

Vanhuuseläkkeen rahastoidun osan kustantaa työsuhteen vakuuttanut eläkelaitos.

Vastuunjakoperusteissa määriteltyyn suureen E_v^c avulla selvitetään TEL-peruseläketurvan sekä LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden rahastoitujen osien kustantaminen. Suureen E_v^c avulla eläkelaitokselle hyvitetään sen maksamat muiden eläkelaitosten vastuulla olevat rahastoidut osat ja siltä peritään muiden eläkelaitosten maksamat sen vastuulla olevat vanhuuseläkkeiden rahastoidut osat.

Suureen E_v^c mukainen määrä lisätään eläkelaitoksen hyvitykseen. Suure E_v^c voi olla myös negatiivinen. Tällöin

- jos eläke maksetaan kertasuorituksena, sisällytetään maksettavan kertasuorituksen rahastoitu osa termiin E_v^{RV} ja, jos eläke ei sisälly alkaneiden TEL:n peruseläketurvan, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaisten vanhuuseläkkeiden eläkevastuuseen \bar{V}_{v-1}^{VA} , on se sisällytettävä termiin $\bar{V}_{v-1}^V(e)$ siltä osin kuin se on laitoksen omalla vastuulla
- jos eläkeikää on alennettu samana vuonna v , jona eläke alkaa, on termi $\bar{V}_{v-1}^V(e)$ tarkistettava vastaamaan alennettua eläkeikää.

4.1.2 Työkyvyttömyyseläke ja yksilöllinen varhaiseläke

4.1.2.1 Rahastoidun osan määrääminen

TEL-LEL-TaEL-MEL-työkyvyttömyyseläkkeessä ja yksilöllisessä varhaiseläkkeessä on rahastoitua osaa, jos eläkkeeseen oikeuttavana on TEL:n, LEL:n, TaEL:n tai MEL:n mukaan otettu huomioon tuleva aika tai sitä vastaava ansio. Rahastoidun osan ylittävä eläkkeen määrä on yhteisesti kustannettavaa ja kuuluu hyvitetävien eläkkeiden osaan E_v^b .

Työkyvyttömyyseläkkeen ja yksilöllisen varhaiseläkkeen rahastoitu osa saadaan, kun eläkkeen alkamisa-

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

jankohtaa vastaava, yhteensovitettu, ilman lapsikorotusta laskettu TEL-, LEL-, TaEL- ja MEL-eläke muunnetaan TEL-indeksillä työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kuukauden alkuun. Rahastoitua osaa laskettaessa työeläkelisä sisältyy eläkkeeseen.

Pelkästään TEL-LEL-TaEL-MEL-vapaakirjoihin perustuvassa eläkkeessä ei ole rahastoitua osaa.

4.1.2.2 Rahastoidun osan määrääminen, kun eläke lasketaan soveltaen ETA-sopimuksen sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä

Jos työkyvyttömyyseläke lasketaan soveltaen ETA-sopimuksen sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä, määräytyy rahastoituu osa kansallisen lain mukaisesti lasketun työkyvyttömyyseläkkeen perusteella, vaikka eläke myönnettäisiin pro rata-eläkkeenä.

ETA-tapauksessa TEL-LEL-TaEL-MEL-tökyvyttömyyseläkkeessä ja yksilöllisessä varhaiseläkkeessä on rahastoitua osaa, jos kansallisen lain mukaisesti lasketuna eläkkeeseen oikeuttavana aikana on TEL:n, LEL:n, TaEL:n tai MEL:n mukaan otettu huomioon tuleva aika tai sitä vastaava ansio. Rahastoidun osan ylittävää eläkkeen määrä on yhteisesti kustannettavaa ja kuuluu hyvitetävien eläkkeiden osaan E^b. (Liite 2, esimerkit 21, 22 ja 23)

Työkyvyttömyyseläkkeen ja yksilöllisen varhaiseläkkeen rahastoituu osa saadaan, kun eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava yhteensovitettu ilman lapsikorotusta laskettu kansallisen lain mukainen TEL-, LEL-, TaEL- ja MEL-eläke muunnetaan TEL-indeksillä työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kuukauden alkuun. Rahastoitua osaa laskettaessa työeläkelisä sisältyy eläkkeeseen.

Jos kansallisen lain mukaan laskettu eläke perustuu pelkästään TEL-LEL-TaEL-MEL-vapaakirjoihin, eläkkeessä ei ole rahastoitua osaa.

4.1.2.3 Uusi yhteensovitus

Eläkkeen rahastoituu osa ei muutu, jos työkyvyttömyyseläkkeeseen tehdään uusi yhteensovitus. Jos maksettava eläke on yhteensovituksen jälkeen pienempi kuin eläkkeen rahastoituu osa, on maksettava eläke kokonaan rahastoitua osaa, kunnes se indeksikorotusten myötä saavuttaa entisen rahastoidun osan. (Liite 2, esimerkit 5 ja 6)

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

4.1.2.4 Eläke entisin perustein tai lepäävä eläke uudelleen maksuun

Jos työkyvyttömyyseläke on päättynyt ja myöhemmin myönnetään työkyvyttömyyseläke uudestaan entisin perustein, on rahastoitu osa sama kuin alkuperäisen eläkkeen rahastoitu osa.

Jos lepäävänä olevaa yksilöllistä varhaiseläkettä aletaan maksaa uudelleen, on rahastoitu osa sama kuin lepäävänä olleen eläkkeen rahastoitu osa.

4.1.2.5 Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuminen

Täyden työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa yksilölliseksi varhaiseläkkeeksi tai yksilöllisen varhaiseläkkeen muuttuessa täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi eläkkeen rahastoitu osa ei muutu.

Jos osaeläke muuttuu täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi tai yksilölliseksi varhaiseläkkeeksi, muunnetaan eläkkeen rahastoitua osaa samassa suhteessa kuin ilman lapsikorotusta laskettu yhteensovitettu eläke muuttuu. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa osaeläkkeeksi muunnetaan eläkkeen rahastoitua osaa vastaavalla tavalla. (Liite 2, esimerkki 8)

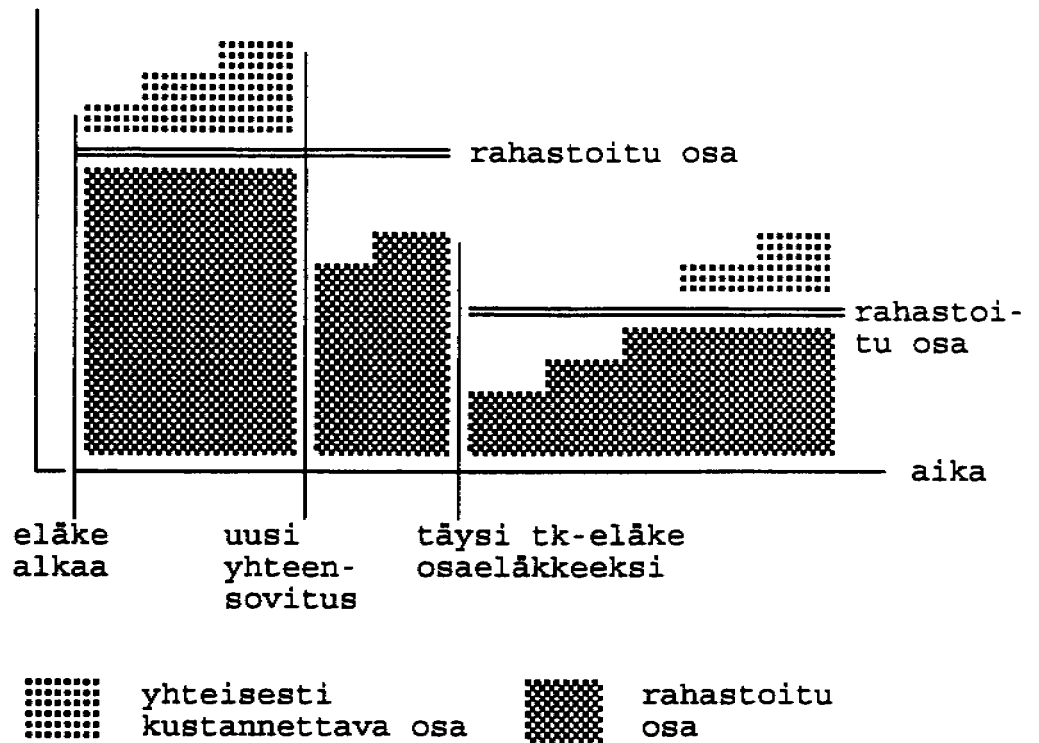
Jos lepäävänä olevaa, täytenä maksettua yksilöllistä varhaiseläkettä aletaan maksaa osaeläkkeen suuruisena tai päinvastoin, muutetaan eläkkeen rahastoitua osaa samassa suhteessa kuin ilman lapsikorotusta laskettu yhteensovitettu eläke muuttuu. (Liite 2, esimerkki 9)

Seuraavassa kuvassa on esitetty miten rahastoitu osa muuttuu, kun täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu osaeläkkeeksi uuden yhteensovituksen jälkeen. Eläke on alkanut täytenä työkyvyttömyyseläkkeenä. Uusi yhteensovitus pienentää täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrää, mutta rahastoitu osa ei muutu. Myöhemmin täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu osaeläkkeeksi. Osaeläkkeen rahastoitu osa saadaan muuttamalla täyden työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitua osaa maksettavien eläkkeiden suhteessa. Koska maksettava osaeläke on pienempi kuin osaeläkkeen rahastoitu osa, on maksettava osaeläke kokonaan rahastoitua osaa, kunnes se indeksikorotusten myötä saavuttaa rahastoidun osan.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

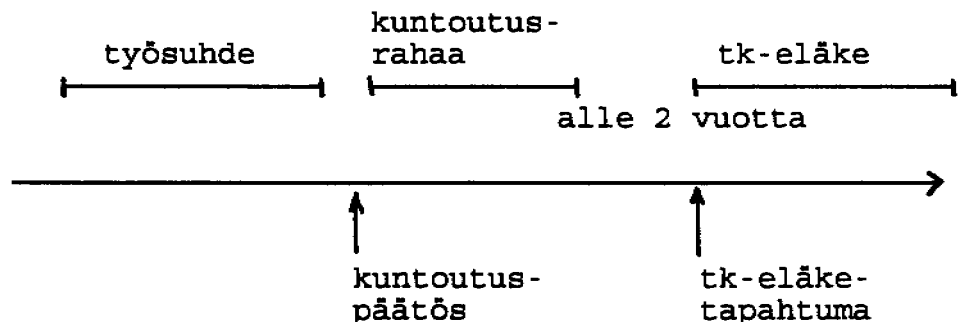
20.1.1995

eläke
mk/kk

4.1.2.6 Työkyvyttömyyseläke kuntoutusrahakauden jälkeen

TEL 6 c §:n 4 momentissa on säädetty, että työkyvyttömyyseläketapahtuman sattuessa kuntoutuksen aikana tai ennen kuin kuntoutusrahan päättymisestä on kulunut kaksi vuotta, työkyvyttömyyseläke määrätään niillä perusteilla, joilla se olisi määrätty, jos työkyvyttömyys olisi alkanut kuntoutuspäätöstä tehtäessä. Työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa eläketapahtumapäivänä pidetään siis kuntoutusrahan eläketapahtumapäivää (kuntoutuspäätös).

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Työkyvyttömyyseläkkeen todellinen eläketapahtumapäivä on kuitenkin työkyvyttömäksi tulopäivä ja sen perusteella lasketaan eläkkeen rahastoitu osa. Työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa saadaan indeksoimalla eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava yhteensovitettu ilman lapsikorotusta laskettu eläke työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kuukauden alkuun.

Jos Kansaneläkelaitokselta kuntoutusrahalain mukaista kuntoutusrahaa saaneelle myönnetään takautuvasti työkyvyttömyyseläke, eläkettä maksetaan vain kuntoutusrahan ylittävältä osalta. Tällöin kuntoutusraha vähentää ensisijaisesti eläkkeen rahastoitua osaa. (TEL 4 d § 6 momentti)

4.1.2.7 Eläkejärjestelyn oikaisu

Jos työkyvyttömyyseläke on oikaistu TEL 15 b §:n, LEL 10 b §:n tai TaEL 8 a §:n perusteella, työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa ja vastuu eläkkeestä määräytyy oikean lain mukaisesti, jos eläketapahtuma on sattunut vakuuttamisen oikaisuvuonna tai sitä edeltävänä vuonna. Jos eläketapahtuma on sattunut tätä aikaisemmin, eläkkeen rahastoitu osa jää entisen suuruiseksi ja siitä vastaa entinen eläkelaitos. Rahastoidun osan ylittävä eläkkeen osa on yhteisesti kustannettavaa.

Jos kuitenkin vakuuttamisen oikaisun jälkeen tulee takautuvasti myönnettäväksi työkyvyttömyyseläke, jossa eläketapahtuma on sattunut aikaisemmin kuin oikaisuvuotta edeltävänä vuonna, eläkkeen rahastoitu osa määräytyy samoin kuin jos vakuutus olisi ollut alunperin oikein järjestetty. Tällöin vanha eläkelaitos vastaa eläkkeen rahastoidusta osasta siihen määrään asti, josta se olisi vastannut, jos eläke olisi laskettu väärän lain mukaisesti. Tämän määrän ylittävältä rahastoidusta osasta vastaa uusi eläkelaitos.

4.1.3 Työttömyyseläke

4.1.3.1 Rahastoidun osan määrääminen

Ennen 1.7.1989 myönnettyt työttömyyseläkkeet ovat yhteisesti kustannettavia ja kuuluvat hyvitettyjen eläkkeiden osaan E^b.

TEL-LEL-TaEL-MEL-työttömyyseläkkeessä on rahastoitua osaa, jos eläkkeeseen on myönnetty tuleva aika vähintään viisi vuotta kestäneen TEL-työsuhteen tai LEL-ansioiden tai MEL-työsuhteen perusteella. Jos tuleva

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

aika on myönnetty TaEL-ansioiden perusteella, työttömyyseläkkeessä ei ole rahastoitua osaa. TEL-työsuhteen kesto laskettaessa työsuhteen katsotaan jatkuneen yhdenjaksoisena, vaikka siihen olisi tehty tekninen tai automaattinen katkaisu. Rahastoidun osan ylittävä eläkkeen määrä on yhteisesti kustannettavaa ja kuuluu hyvitetävien eläkkeiden osaan E^b.

4.1.3.2 Tuleva aika yhden TEL-työsuhteen, LEL:n tai MEL:n perusteella

Sellaisen työttömyyseläkkeen, johon tuleva aika on myönnetty viisi vuotta kestäneen TEL-työsuhteen perusteella, rahastoitu osa on 50 % työttömyyseläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun indeksoidusta eläkkeen alkamisajankohtaa vastaavasta, yhteensovituksesta, lapsikorottamattomasta työttömyyseläkkeestä.

Sellaisen työttömyyseläkkeen, jossa LEL:n mukaan on otettu huomioon tulevaa aikaa vastaavat ansiot, rahastoitu osa on 30 % työttömyyseläketapahtumahetken sattumista seuraavan kuukauden alkuun indeksoidusta eläkkeen alkamisajankohtaa vastaavasta, yhteensovituksesta, lapsikorottamattomasta työttömyyseläkkeestä.

Sellaisen työttömyyseläkkeen, jossa tuleva aika on myönnetty MEL:n perusteella, rahastoitu osa määräytyy MEL-eläkkeen vastuunjako-osan ja TEL-LEL-TaEL-vapaakirjojen perusteella. Rahastoitu osa on 30 % työttömyyseläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun indeksoidusta eläkkeen alkamisajankohtaa vastaavasta, yhteensovituksesta, lapsikorottamattomasta työttömyyseläkkeestä.

Rahastoitua osaa laskettaessa työeläkelisä sisältyy indeksoitavaan eläkkeeseen.

4.1.3.3 Tuleva aika rinnakkaisten TEL-työsuhteiden perusteella

Jos työttömyyseläkkeeseen on myönnetty tuleva aika kahden rinnakkaisen TEL-työsuhteen perusteella, joista toinen on kestänyt alle viisi vuotta ja toinen vähintään viisi vuotta, työttömyyseläketapahtumaa seuraavan kuukauden alkuun indeksoitu eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava eläke jaetaan ensin tulevaan aikaan oikeuttaneiden työsuhteiden osuuksiin yhteensovittamattomien eläkkeiden suhteessa (TEL-LEL-TaEL-MEL-vapaakirjat jakautuvat osuuksien kesken). Eläkkeen rahastoitu osa on 50 % näin saadusta vähintään viisi vuotta kestäneen työsuhteen osuudesta. Jos taas molemmat työsuhteet ovat kestäneet vähintään viisi

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

vuotta, kummankin työsuhteen osuudesta on rahastoitua osaa 50 %. (Liite 2, esimerkki 13)

4.1.3.4 Tuleva aika rinnakkaisten, eri lakien mukaisten toimintojen perusteella

Jos työttömyyseläkkeeseen on otettu huomioon tuleva aika vähintään viisi vuotta kestäneen TEL-työsuhteen perusteella ja tulevaa aikaa vastaavat ansiot LEL:n perusteella, jaetaan työttömyyseläketapahtumaa seuraavan kuukauden alkuun indeksoitu eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava työttömyyseläke TEL:n ja LEL:n osuuksiin yhteensovittamattomien TEL- ja LEL-eläkkeiden suhteessa. Mahdolliset TaEL- ja MEL-vapaakirjat sisältyvät indeksoitavaan eläkkeeseen. TEL:n osuudesta on rahastoitua osaa 50 % ja LEL:n osuudesta 30%. (Liite 2, esimerkki 14)

Jos tuleva aika on otettu huomioon vähintään viisi vuotta kestäneen TEL-työsuhteen ja TaEL:n perusteella, lasketaan eläkkeen rahastoitu osa vastaavalla tavalla kuitenkin siten, että TaEL:n osuudessa ei ole rahastoitua osaa. (Liite 2, esimerkki 15)

Vastaavalla tavalla menetellään muissakin tapauksissa, joissa tuleva aika on myönnetty kahden tai useamman lain perusteella.

4.1.3.5 Rahastoidun osan määrääminen, kun eläke lasketaan soveltaen ETA-sopimuksen sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä

Jos työttömyyseläke lasketaan soveltaen ETA-sopimuksen sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä, työttömyyseläkkeen rahastoitu osa määräytyy kansallisen lain mukaisesti lasketun työttömyyseläkkeen perusteella, vaikka työttömyyseläke myönnettäisiin pro rata-eläkkeenä.

TEL-LEL-TaEL-MEL-työttömyyseläkkeessä on rahastoitua osaa, jos kansallisen lain mukaan laskettuun eläkkeeseen on myönnetty tuleva aika sellaisen TEL-työsuhteen perusteella, joka on kestänyt vähintään viisi vuotta, tai LEL-ansioiden tai MEL-työsuhteen perusteella. Rahastoidun osan ylittävä eläkkeen määrä on yhteisesti kustannettavaa ja kuuluu hyvitettyjen eläkkeiden osaan E_v^b.

4.1.3.6 Uusi yhteensovitus

Eläkkeen rahastoitu osa ei muutu, jos työttömyyseläkkeeseen tehdään uusi yhteensovitus. Jos maksettava eläke on yhteensovituksen jälkeen pienempi kuin eläk-

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

keen rahastoitu osa, on maksettava eläke kokonaan rahastoitua osaa, kunnes se indeksikorotusten myötä saavuttaa entisen rahastoidun osan.

4.1.3.7 Eläkejärjestelyn oikaisu

Kuten työkyvyttömyyseläkkeessä kohta 4.1.2.7.

4.1.4 Perhe-eläke

TEL-LEL-TaEL-MEL-perhe-eläkkeet ovat kokonaan yhteisesti kustannettavia ja kuuluvat hyvitetävien eläkkeiden osaan E_v.

4.1.5 Osa-aikaeläke

TEL-LEL-MEL-osa-aikaeläkkeet ovat kokonaan yhteisesti kustannettavia ja kuuluvat hyvitetävien eläkkeiden osaan E_v.

Jos osa-aikaeläkkeensaaja jatkaa työtä täytettyään 65 vuotta, muutetaan osa-aikaeläke saman suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi, joka jaetaan eri lakien mukaisesti osiin 65 vuoden ikään mennessä karttuneiden eläkkeiden suhteessa. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon jatkuvasta TEL-työsuhteesta karttunutta eläkettä. Osa-aikaeläkkeen suuruinen vanhuuseläke käsitellään vastuunjaossa kohdan 4.1.1 mukaisesti. (Liite 2, esimerkki 16)

4.2 YEL-peruseläke

YEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvan perusturvan mukaisen eläkkeen indeksi-, lapsi- ja lykkäyskorotuksineen kustantavat YEL-toimintaa harjoittavat eläkelaitokset yhteisesti. YEL-eläke kuuluu kokonaan hyvitetävien eläkkeiden osaan E_v.

YEL:n mukainen eläke ilmoitetaan eläkelomakkeella vähentämättömänä, vaikka eläkettä olisi vähennetty YEL 12 §:n 5 momentin perusteella. Vähennyksen määrä kirjataan vakuutusmaksuksi tai, jos vakuutusmaksu kuuluu toiselle eläkelaitokselle, tilitetään sille. Näitä tilityksiä ei hoideta vastuunjaon yhteydessä.

4.3 MYEL-peruseläke

MYEL:n alaisiin yrittäjänäolojaksoihin perustuvan perusturvan mukaisen eläkkeen indeksi-, lapsi- ja

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

lykkäyskorotuksineen kustantaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos. Muut eläkelaitokset perivät maksamansa MYEL-eläkkeen Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta vastuunjaon yhteydessä.

Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta peritään vähentämätön eläke, vaikka MYEL-eläkettä olisi vähennetty MYEL 12 §:n 4 momentin perusteella. Vähennyksen suuruisen määrän tilitetään Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle. Näitä tilityksiä ei hoideta vastuunjaon yhteydessä.

4.4 Rekisteröity lisäeläke (TEL 11 §, YEL 11 § 1 mom. ja MYEL 11 § 1 mom.) ja työnantajavakuutuksen mukainen eläke

TEL:n mukaisesti rekisteröidystä lisäeläkkeestä ja työnantajavakuutuksen mukaisesta eläkkeestä kustantaa vakuutusmaksuja tai eläkevastuuta vastaavan määrän (rahastoidun osan) se eläkelaitos, jossa lisäeläketurva on vakuutettu. Loppuosa eläkkeestä kuuluu hyvitettävien eläkkeiden osaan E^b. Rekisteröidyn lisäeläketurvan mukaisessa työttömyyseläkkeessä ei ole rahastoitua osaa, vaan se on aina kokonaan yhteisesti kustannettavaa.

Vastuunjaon yhteydessä eläkkeen maksanut eläkelaitos perii eläkkeen vakuuttaneelta eläkelaitokselta rahastoidun osan määrän, joka yleensä pysyy vuodesta toiseen muuttumattomana, ja ilmoittaa loppuosan eläkkeestä yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin.
(Liite 2, esimerkki 17)

Jatkuvaan työsuhteeseen liittyvän lisäeläkkeen ja sen rahastoidun osan määrä on aina kysyttävä lisäeläkkeen vakuuttaneelta eläkelaitokselta. Vapaakirjoihin perustuvat lisäeläkkeet saadaan Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteristä.

Työsuhteen päätyttyä ilmoitetaan ansaittu ja rahastoitettu lisäeläkkeen määrä Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin eläkeikää 65 vuotta vastaavana. Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke myönnetään 65 vuodesta poikkeavan eläkeiän mukaan, muunnetaan eläkkeen rahastoitettu osa vastaamaan eläkeikää ja eläkkeensaajan ikää eläkkeen alkamisajankohtana siten, että vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen pääoma-arvo säilyy. Vastavasti menetellään, jos myönnetään lykätty tai varhennettu vanhuuseläke. Eläkkeen alkamisajankohtaa vastaavaa rahastoitua osaa voi tiedustella lisäeläkkeen vakuuttaneesta eläkelaitoksesta tai Eläketurvakeskuksesta.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Jos maksettava lisäeläke on yhteensovituksen johdosta pienempi kuin rekisteriin merkitty eläkkeen rahastoitu osa, on maksettava eläke kokonaan rahastoitua osaa, kunnes se indeksikorotuksen myötä saavuttaa entisen rahastoidun osan.

Työnantajan eläkevakuutukseen perustuvan eläkkeen rahastoitu osa määräytyy työnantajavakuutuksen laskuperusteiden mukaan. Rahastoitu osa ei muutu eläkkeen alkamisen jälkeen.

YEL:n mukaisen rekisteröidyn lisäeläkkeen indeksikorotuksineen kustantaa se eläkelaitos, jossa lisäeläke on vakuutettu. Vastuunjaon yhteydessä eläkkeen maksanut eläkelaitos perii vakuuttaneelta eläkelaitokselta koko maksamansa lisäeläkkeen. Lisäeläkkeen vakuuttanut eläkelaitos kustantaa rahastoidun osan ylittävät lisäeläkkeiden osat yrittäjien eläkelain mukaisen lisäeläkevakuutuksen perusteissa määritellystä tasausvastuusta \bar{V}_v^T . Siltä osin kuin tasausvastuu ei tähän riitä, on määrä $-\bar{V}_v^T$ yhteisesti kustannettavaa.

MYEL:n mukaisen rekisteröidyn lisäeläkkeen indeksikorotuksineen kustantaa Maatalousyrittäjien eläkelaitos, jolta koko maksettu määrä peritään vastuunjaon yhteydessä.

RIVEL-eläkkeen yhteydessä voidaan lisäeläke myöntää vanhuuseläkkeenä. Sen rahastoitu osa muunnetaan eläkkeen alkamisajankohdan ikää vastaavaksi siten, että vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen pääoma-arvo säilyy.

5 Eläkelaitosten vastuu rahastoiduista osista

5.1 TEL-LEL-TaEL-MEL-työkyvyttömyyseläke

TEL-LEL-TaEL-MEL-työkyvyttömyyseläkkeen rahastoidusta osasta vastaavat eläkelaitokset seuraavasti:

- Sellaisen eläkkeen rahastoidusta osasta, jossa TEL:n, LEL:n, TaEL:n tai MEL:n mukaan eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva aika tai sitä vastaavat ansiot, vastaa yksin se eläkelaitos, jossa vakuutetun työsuhteen perusteella eläkkeeseen on myönnetty tuleva aika.

Jos eläkkeeseen myönnetään tuleva aika kahden tai useamman TEL-työsuhteen perusteella, jaetaan eläkkeen rahastoitu osa näihin työsuhteisiin perustuvien eläkkeiden suhteessa niiden eläkelaitosten kustannetta-

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

vaksi, joissa nämä työsuhteet on vakuutettu. (Liite 2, esimerkki 7)

Jos eläkkeeseen myönnetään tuleva aika sekä TEL:n että LEL:n mukaan, jaetaan eläkkeen rahastoitu osa tulevan ajan myöntäneen TEL-eläkelaitoksen ja LEL Työeläkekassan kesken eläkkeen TEL- ja LEL-osien suhteessa. Eläkkeen rahastoituun osaan mahdollisesti sisältyvät TaEL- ja MEL-vapaakirjaeläkkeet jakautuvat TEL-eläkelaitoksen ja LEL Työeläkekassan kesken.

Vastaavasti jos eläkkeeseen myönnetään tuleva aika sekä TEL:n että TaEL:n mukaan, jaetaan eläkkeen rahastoitu osa tulevan ajan myöntäneen TEL-eläkelaitoksen ja Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan kesken eläkkeen TEL- ja TaEL-osien suhteessa. Eläkkeen rahastoituun osaan mahdollisesti sisältyvät LEL- ja MEL-vapaakirjaeläkkeet jakautuvat TEL-eläkelaitoksen ja Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan kesken. (Liite 2, esimerkki 6)

Samoin jos eläkkeeseen myönnetään tuleva aika sekä LEL:n että TaEL:n mukaan, jaetaan eläkkeen rahastoitu osa LEL Työeläkekassan ja Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan kesken LEL:n ja TaEL:n mukaisten eläkkeiden suhteessa. Eläkkeen rahastoituun osaan mahdollisesti sisältyvät TEL- ja MEL-vapaakirjaeläkkeet jakautuvat LEL Työeläkekassan ja Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan kesken.

Jos eläkkeeseen myönnetään tuleva aika sekä TEL:n että MEL:n mukaan, jaetaan eläkkeen rahastoitu osa tulevan ajan myöntäneen TEL-eläkelaitoksen ja Merimieseläkekassan kesken TEL-osan ja MEL-eläkkeen vastuunjako-osan suhteessa. Eläkkeen rahastoituun osaan mahdollisesti sisältyvät LEL- ja MEL-vapaakirjaeläkkeet jakautuvat TEL-eläkelaitoksen ja Merimieseläkekassan kesken. Vastaavasti menetellään, jos tuleva aika on myönnetty LEL:n ja MEL:n tai TaEL:n ja MEL:n mukaan.

5.2 TEL-LEL-TaEL-MEL-työttömyyseläke

TEL-LEL-TaEL-MEL-työttömyyseläkkeen rahastoidusta osasta vastaavat eläkelaitokset seuraavasti:

- Sellaisen eläkkeen rahastoidusta osasta, jossa eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva aika vähintään viisi vuotta jatkuneen TEL-työsuhteen perusteella, vastaa yksin ko. työsuhteen vakuuttanut eläkelaitos.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

- LEL Työeläkekassa vastaa yksin sellaisen eläkkeen rahastoidusta osasta, jossa LEL:n perusteella on eläkkeeseen oikeuttavana otettu huomioon tulevaa aikaa vastaavat ansiot.
- Merimieseläkekassa vastaa yksin sellaisen eläkkeen rahastoidusta osasta, jossa MEL:n perusteella on eläkkeeseen oikeuttavana otettu huomioon tuleva aika.

Jos eläkkeeseen on myönnetty tuleva aika rinnakkais-ten TEL-työsuhteiden perusteella, vastaa eläkkeen rahastoidusta osasta se eläkelaitos, jonka vakuuttaman, vähintään viisi vuotta jatkuneen työsuhteen perusteella eläkkeeseen on myönnetty tuleva aika. Jos eläkkeeseen on myönnetty tuleva aika useamman vähintään viisi vuotta kestäneen työsuhteen perusteella, lasketaan eläkkeen rahastoitu osa kohdan 4.1.3.3 mukaisesti. Kukin eläkelaitos vastaa vakuuttamansa työsuhteen osuuden perusteella lasketusta rahastoidusta osasta. (Liite 2, esimerkki 13)

Jos eläkkeeseen on myönnetty tuleva aika eri lakien alaisten työsuhteiden perusteella, lasketaan eläkkeen rahastoitu osa kohdan 4.1.3.4 mukaisesti. Kukin laitos vastaa oman osuutensa rahastoidusta osasta. (Liite 2, esimerkit 14 ja 15)

6 Kuntoutusraha ja muut kuntoutuskulut

6.1 Kuntoutusraha

6.1.2 TEL-LEL-TaEL-MEL-eläkelaitosten maksama kuntoutusraha

6.1.2.1 Eläkkeellä oleva kuntoutuja

Eläkkeellä olevalle kuntoutujalle maksettu TEL:n, LEL:n, TaEL:n tai MEL:n mukainen kuntoutusraha on kokonaan yhteisesti kustannettavaa. (Liite 2, esimerkki 10)

6.1.2.2 Kuntoutuja, joka ei ole eläkkeellä

Muun kuin eläkkeensaajan kuntoutusrahassa on rahastoitua osaa. Rahastoitu osa on saman suuruinen kuin kuntoutusrahan perusteena olevan työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa olisi ollut, jos kuntoutusrahan sijasta olisi myönnetty työkyvyttömyyseläke. Rahas-

Suunnittelu- ja laskentaosasto

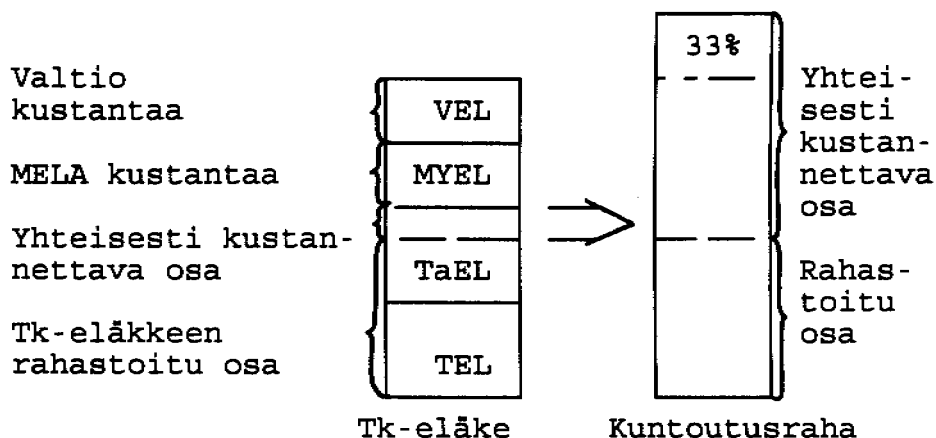
20.1.1995

toitu osa on kuntoutusrahan myöntäneen eläkelaitoksen vastuulla. Siltä osin kuin kuntoutusraha ylittää rahastoidun osan, on kuntoutusraha yhteisesti kustannettavaa. Yhteisesti kustannettavaa on siten mm. julkisen sektorin työeläkkeisiin perustuva osa kuntoutusrahasta. (Liite 2, esimerkki 11)

Jos kuntoutusrahan perusteena olevassa työkyvyttömyyseläkkeessä on otettu huomioon tuleva aika tai sitä vastaava ansio yhden TEL- tai MEL-työsuhteen tai LEL:n tai TaEL:n perusteella, on kuntoutusrahan rahastoitu osa yhtä suuri kuin työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa olisi ollut.

Esimerkki

Kuntoutusraha (tuleva aika TEL-työsuhteen perusteella)

Kuntoutusrahan perusteena olevassa työkyvyttömyyseläkkeessä on tuleva aika otettu huomioon yhdestä TEL-työsuhteesta sekä TaEL:n, MYEL:n ja VEL:n mukaiset vapaakirjat. TEL-eläkelaitos on myöntänyt kuntoutusrahan, joten kuntoutusraha on kokonaan TEL:n mukaista. Kuntoutusrahan rahastoitu osa on yhtä suuri kuin työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa olisi ollut.

Jos kuntoutusrahan perusteena olevassa eläkkeessä on otettu huomioon tuleva aika kahden tai useamman työsuhteen, tai kahden tai useamman lain perusteella, on rahastoitu osa se osa kuntoutusrahasta, joka olisi ollut kuntoutusrahan myöntäneen eläkelaitoksen vastuulla, jos kuntoutujalle olisi myönnetty työkyvyttömyyseläke. Se osa kuntoutusrahasta, joka olisi ollut työkyvyttömyyseläkettä myönnettäessä toisen eläkelaitoksen vastuulla, on yhteisesti kustannettavaa. (Liite 2, esimerkki 12)

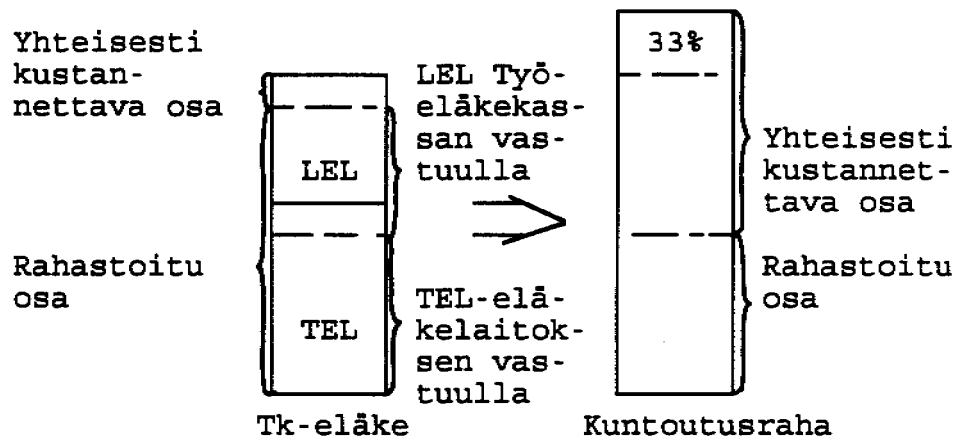
Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Merimieseläkekassan myöntämästä työkyvyttömyyseläkkeestä on sen omalla vastuulla eläkkeen rahastoidun osan lisäksi myös MEL-vastuunjako-osan ylittävä MEL-eläkkeen määrä (MEL-eläkkeen ylite). Merimieseläkekassan maksamasta kuntoutusrahasta se osa, joka perustuu MEL-eläkkeen ylitteeseen, on kuitenkin yhteisesti kustannettavaa.

Esimerkki

Kuntoutusraha (tuleva aika TEL:n ja LEL:n perusteella)

Kuntoutusrahan perusteena olevassa työkyvyttömyyseläkkeessä tuleva aika on otettu huomioon TEL:n ja LEL:n perusteella. TEL-eläkelaitos on myöntänyt kuntoutusrahan, joten kuntoutusraha on näin kokonaan TEL:n mukaista.

Työkyvyttömyyseläkkeessä rahastoitu osa jakautuisi LEL Työeläkekassan ja TEL-eläkelaitoksen vastuulle. Kuntoutusrahan rahastoitu osa on yhtä suuri kuin TEL-eläkelaitoksen vastuulla oleva osa työkyvyttömyyseläkkeen rahastoidusta osasta olisi ollut. Kuntoutusrahassa ei ole LEL Työeläkekassan vastuulla olevaa osaa tässä tapauksessa.

Jos kuntoutusrahan määrä muuttuu uuden yhteensovituksen vaikutuksesta, kuntoutusrahan rahastoitu osa ei muutu. Jos maksettava kuntoutusraha on yhteensovituksen jälkeen pienempi kuin sen rahastoitu osa, kuntoutusraha on kokonaan rahastoitua osaa.

6.1.3 YEL-eläkelaitosten maksama kuntoutusraha

YEL-eläkelaitosten maksamat kuntoutusrahajat ovat kokonaan YEL-laitosten yhteisesti kustannettavia.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

6.1.4 Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen maksama kuntoutusraha

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen maksama kuntoutusraha on kokonaan MYEL:n mukaista ja siten sen omalla vastuulla. Näin myös silloin, kun kuntoutusrahan perusteena olevassa työkyvyttömyyseläkkeessä on otettu huomioon tuleva aika tai sitä vastaava ansio myös muun lain mukaan.

6.2 Muut kuntoutuksesta aiheutuvat kulut

Kuntoutukseen liittyvistä muista kuin kuntoutusrahan aiheuttamista kustannuksista vastaa kokonaan kuntoutuksesta huolehtiva eläkelaitos. Tällaisia muita kustannuksia ovat esim. kuntoutuksesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja harkinnanvarainen kuntoutusavustus. YEL-eläkelaitoksen myöntämistä muista kuin kuntoutusrahan aiheuttamista kustannuksista vastaavat YEL-eläkelaitokset yhteisesti.

7 MEL-eläkkeen erityispiirteitä

MEL:n mukaista osaa sisältävän vanhuuseläkkeen käsittely poikkeaa muiden vanhuuseläkkeiden käsittelystä seuraavasti:

- Jos MEL:n mukainen varhennettu vanhuuseläke alkaa ennen 60 vuoden ikää, se otetaan vastuunjaossa huomioon aikaisintaan 60 vuoden iästä. Jos kuitenkin vastuunjaon eläkeikä on alle 60 vuotta, eläke otetaan vastuunjaossa huomioon vastuunjaon eläkeiästä (määriteltä kohdassa 7.2) alkaen ja tällöin eläkettä käsitellään vanhuuseläkkeenä.
- Työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke, johon on myönnetty tuleva aika MEL:n mukaan, otetaan vastuunjaossa huomioon vanhuuseläkkeenä vasta, kun työntekijä on täyttänyt vastuunjaon eläkeiän.

7.1 MEL:n mukainen eläkeikä

Merimieseläkelain mukaan yleinen eläkeikä on 65 vuotta. Miehistöön kuuluvan työntekijän eläkeikä oli 60 vuotta vuonna 1991. Vuoden 1992 alusta eläkeikä alkoi nousta ja on vuoden 2001 lopussa 65 vuotta. Siirtymäaikana jokainen alkava kahden kuukauden jakso korottaa eläkeikää yhdellä kuukaudella.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

MEL-palvelu voi alentaa työntekijän eläkeikää. Pääallystöön kuuluva työntekijä voi jäädä vanhuuseläkkeelle ns. ansaitun eläkeiän perusteella aikaisintaan 60 vuoden iässä ja miehistöön kuuluva työntekijä aikaisintaan 55 vuoden iässä.

MEL:n mukaan työntekijä voi siirtyä varhennetulle vanhuuseläkkeelle aikaisintaan viisi vuotta ennen eläkeikää. Pääallystöön kuuluva työntekijä voi jäädä varhennetulle vanhuuseläkkeelle aikaisintaan 60 vuoden iässä ja miehistöön kuuluva työntekijä 55 vuoden iässä.

MEL-vapaakirjan perusteella työntekijällä on oikeus vanhuuseläkkeeseen 65 vuoden iässä.

7.2 Vastuunjaon eläkeikä

Vastuunjaon eläkeikä on laskennallinen eläkeikä, jota käytetään laskettaessa MEL-eläkkeen vastuunjako-osaa. Vastuunjaon eläkeikä määritellään kuukauden tarkkuudella.

Sellaisen työntekijän, joka on siirtynyt vanhuuseläkkeelle ansaitun eläkeiän perusteella, mutta ei kuitenkaan heti ansaitun eläkeiän täytettyään, vastuunjaon eläkeikä on korkeampi kuin MEL:n mukainen eläkeikä.

Kohdassa 7.2.1 kerrotaan miten eläkeikä määräytyy, kun eläkkeeseen sovelletaan MEL-työsuhteen ehtoja ja kohdassa 7.2.2 kerrotaan miten eläkeikä määräytyy, kun MEL-eläke myönnetään vapaakirjana.

7.2.1 Eläkkeeseen sovelletaan MEL-työsuhteen ehtoja

Kun eläkkeeseen on myönnetty tuleva aika MEL-työsuhteen perusteella, MEL-eläkkeen vastuunjako-osaa laskettaessa tuleva aika lasketaan vastuunjaon eläkeikään. Vastuunjaon eläkeikä voidaan määrätä lopullisesti vasta eläketapahtuman satuttua, koska siihen vaikuttaa mm. työntekijän eläkkeellesiirtymisikä.

Jos työntekijä on MEL:n mukaisella vanhuuseläkkeellä tai varhennetulla vanhuuseläkkeellä, jonka alkamispäivä on 1.1.1991 tai aikaisempi, tai jos MEL:n mukainen työkyvyttömyys-, työttömyys- tai perhe-eläke on myönnetty ennen 1.1.1991 sattuneen eläketapahtuman perusteella, vastuunjaon eläkeikä on 65 vuotta.

Jos eläketapahtuma on sattunut 31.12.1990 jälkeen, on vastuunjaon eläkeikä yleensä MEL:n mukainen yleinen

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

eläkeikä, joka siirtymäaikana riippuu työntekijän syntymäajasta. Jos kuitenkin työntekijä siirtyy MEL:n mukaisesti vanhuuseläkkeelle ansaitussa eläkeikässä, hänen vastuunjaon eläkeikänsä alennetaan eläkkeelle-siirtymishetkellä eläkkeellesiirtymisikään. Jos taas työntekijä siirtyy varhennetulle vanhuuseläkkeelle ansaitun eläkeiän perusteella, hänen vastuunjaon eläkeikänsä alennetaan eläkkeellesiirtymishetkellä edellä mainittuun ansaittuun eläkeikään. Työntekijän siirtyminen työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeelle tai hänen jälkeensä myönnettävä perhe-eläke eivät aiheuta työntekijän vastuunjaon eläkeiän alentamista.

7.2.2 MEL-eläke myönnetään vapaakirjana

Jos MEL-eläke myönnetään vapaakirjana, MEL-eläkkeen vastuunjako-osaa laskettaessa vastuunjaon eläkeikä on viimeisen työsuhteen eläkeikä. Jos viimeisen työsuhteen eläkeikä on alle 65 vuotta, otetaan MEL-eläkkeen vastuunjako-osaa laskettaessa TEL-, LEL- ja TaEL-eläke sekä MEL-eläkkeen vastuunjako-osan perusmäärä huomioon ko. eläkeikää vastaavina. (Liite 2, esimerkki 18)

Eläketurvakeskuksen työsuhderekisterissä MEL-eläkkeen vapaakirjan vastuunjako-osan perusmäärä vastaa eläkeikää 65.

7.3 MEL-eläkkeen vastuunjako-osan perusmäärä

MEL-työsuhteen päättyessä Merimieseläkekassa laskee MEL-vapaakirjan vastuunjako-osan perusmäärän ja ilmoittaa sen Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin. Eläkkeen laskemista varten Merimieseläkekassa laskee jatkuvaan työsuhteeseen perustuvan MEL-eläkkeen vastuunjako-osan perusmäärän ja ilmoittaa sen eläkkeen myöntävälle eläkelaitokselle.

MEL-eläkkeen vastuunjako-osan perusmäärä lasketaan kuten vastaavista työsuhteista TEL:n mukaan määräytyvä eläke. TEL:n mukaisesta eläkkeen määräytymisestä poiketaan MEL-eläkkeen vastuunjako-osaa laskettaessa seuraavasti:

- Eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika lasketaan MEL:n mukaisesti. Tuleva aika lasketaan MEL:n mukaisen eläkeiän sijasta vastuunjaon eläkeikään. Eläkkeeseen oikeuttavana ei kuitenkaan oteta huomioon palvelusaikaa ennen työntekijän 23 vuoden iän täyttämistä eikä vastuunjaossa sovellettavan MEL-eläkeiän

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

täyttämisen jälkeen mahdollisesti palveltua aikaa.

- TEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevan palkan sijasta käytetään MEL:n mukaista eläkkeen perusteena olevaa palkkaa.

Määriteltäessä eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa ajalta ennen 1.1.1991 menetellään edellä sanotun lisäksi seuraavasti:

- MEL-maksukuukausista työntekijän 23 vuoden iän täyttämivuodelta otetaan huomioon vain puolet ja MEL-maksukuukaudet sitä edeltävältä ajalta jätetään ottamatta huomioon ja
- MEL-maksukuukausista vuodelta 1962 otetaan huomioon vain puolet ja MEL-maksukuukaudet sitä edeltävältä ajalta jätetään ottamatta huomioon.

7.4 MEL-eläkkeen vastuunjako-osan ja MEL-eläkkeen ylitteen laskeminen

MEL-eläkkeen vastuunjako-osan määrä saadaan siten, että koko eläke lasketaan uudestaan käyttäen ansaitun MEL-eläkkeen sijasta MEL-eläkkeen vastuunjako-osan perusmäärää.

Eläkkeen myöntävän eläkelaitoksen on lisättävä Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteristä tai Merimieseläkekassalta saatuun MEL-eläkkeen vastuunjako-osan perusmäärään tarvittaessa lapsikorotus ja työeläkelisä, minkä jälkeen eläkelaitoksen on yhteensovitettava ja eläkesovitettava MEL-eläkkeen vastuunjakosa. Lisäksi yhteensovitettua MEL-eläkkeen vastuunjakosaa lykätään tai varhennetaan tarvittaessa. MEL-eläkkeen vastuunjakosa lapsikorotus lasketaan MEL 15 d §:n mukaisesti.

Jos eläkkeeseen sovelletaan viimeisen työsuhteen ehtoja MEL-työsuhteen perusteella, vastuunjaon eläkeikä voi poiketa MEL:n mukaisesta eläkeikästä. Jos MEL-eläke myönnetään vapaakirjana, MEL-eläkkeen vastuunjakosaan sovelletaan viimeisen työsuhteen eläkeikää.

MEL-eläkkeen vastuunjakosaa yhteensovitettaessa otetaan muiden lakien mukaiset vapaakirjaeläkkeet huomioon. Jos vastuunjaon eläkeikä on alempi kuin 65 vuotta, on TEL:n, LEL:n, TaEL:n, YEL:n ja MYEL:n mukaiset vapaakirjat muunnettava vapaakirjan ehtojen ja perusteiden mukaisesti vastaamaan vastuunjaon eläkeikää. Vapaakirjoihin lisätään tarvittaessa lapsikorotus ja työeläkelisä. Julkisen sektorin peruseläkkeet

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

otetaan MEL-eläkkeen vastuunjako-osan yhteensovituksessa huomioon sen suuruisena kuin niitä maksetaan.

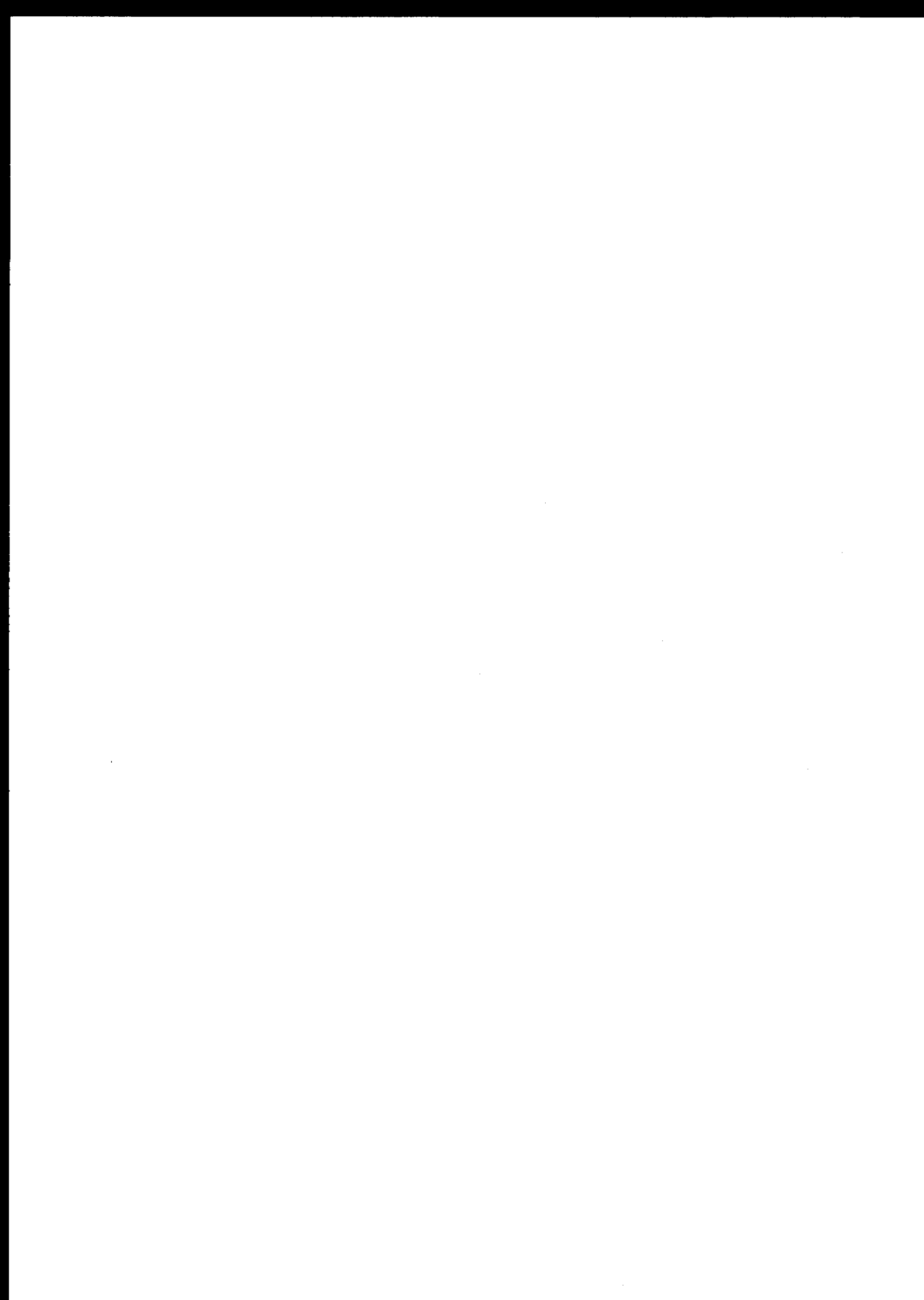
Perhe-eläkkeen vastuunjako-osaa laskettaessa edunsaajat määräytyvät TEL 4 a §:n sijasta MEL 15 b §:n mukaisesti. TEL:stä poiketen MEL:n mukaan edunsaajana voi olla ennen 1.7.1955 syntynyt naisleski, jolla ei ole yhteistä lasta edunjättäjän kanssa. Jos perhe-eläkkeen eläketapahtuma on sattunut ennen 1.7.1990, miesleskeä ei kuitenkaan pidetä edunsaajana. Muiden lakien mukaisten vapaakirjaeläkkeiden edunsaajat määräytyvät ao. lakien mukaisesti. Perhe-eläkkeen vastuunjako-osan yhteensovitusraja on sama kuin maksettavan eläkkeen yhteensovitusraja, kun edunsaajat ovat samat. Eläkesovituksessa lesken omat eläkkeet otetaan huomioon saman suuruisina kuin maksettavan lesken-eläkkeen eläkesovituksessa.

MEL-eläkkeen ylitettä on se määrä, jolla maksettava MEL-eläke ylittää MEL-eläkkeen vastuunjako-osan.

7.5 Vastuunjaossa huomioon otettava eläke

Vastuunjaossa otetaan huomioon MEL-eläkkeen vastuunjako-osa ja maksettavat TEL-, LEL- ja TaEL-eläkkeet. Niiden yhteismäärän perusteella lasketaan eläkkeen rahastoitu osa ja yhteisesti kustannettava osa. MEL-eläkkeiden ylitteet peritään Merimieseläkekassalta eläkelomakkeen liitteellä.

YEL- ja MYEL-eläkkeet otetaan vastuunjaossa huomioon sen suuruisina kuin niitä maksetaan.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

TEL-PERUSELÄKETURVAN, LEL:N, TAE:N JA MEL:N MUKAISEN VANHUUSELÄKKEEN RAHASTOIDUN OSAN MUUNTAMINEN

Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriotteella näkyvät päättyneistä työsuhteista kertyneet vanhuuseläkkeen määrät ja niiden rahastoidut osat. Määriteltäessä alkaneen vanhuuseläkkeen rahastoitua osaa on ensin kohdan 1 mukaisesti tarkistettava, että otteelta saadussa rahastoidussa osassa on otettu huomioon rahastoitujen vanhuuseläkkeiden tasokorotukset, ja sen jälkeen, mikäli eläke alkaa muusta kuin 65 vuoden iästä, muunnettava rahastoitu eläke vastaamaan eläkkeellesiirtymisikää.

1

Rahastoidun osan tasokorotukset

Ensimmäinen tasokorotus 31.12.1990:

- kertoimella 1,012 korotettiin niiden 45 vuotta täyttäneiden työntekijöiden vanhuuseläkkeiden rahastoituja osia, jotka eivät olleet täyttäneet vanhuuseläkeikää eivätkä olleet varhennetulla vanhuuseläkkeellä.

Toinen tasokorotus 31.12.1993:

- kertoimella 1,007 korotettiin niiden 23 vuotta täyttäneiden työntekijöiden vanhuuseläkkeiden rahastoituja osia, jotka eivät olleet täyttäneet vanhuuseläkeikää eivätkä olleet varhennetulla vanhuuseläkkeellä.

Työsuhderekisteriotteella näkyy työsuhteen rahastoitunut vanhuuseläke eläkelaitoksen ilmoituksen mukaisena eli työsuhteen päättymisvuotta edeltävän vuoden lopun tasoon korotettuna. Paperiotteelle lasketaan myös rahastoitu osa otteen antovuotta edeltävän vuoden lopun tasoon korotettuna. Mikäli työntekijä on otteen antohetkellä jo vanhuuseläkkeellä yksityisestä palveluksesta (ETK:n eläketapahtumarekisterin mukaan), otetaan korotukset kuitenkin huomioon vain vanhuuseläkeiän täyttämistä tai varhennetun vanhuuseläkkeen alkamisvuotta edeltävän vuoden loppuun. Otteella ilmoitetaan ko. markkamäärän jäljessä vuosi, johon asti korotukset on otettu huomioon.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Alkaneen vanhuuseläkkeen rahastoitu osa saadaan viimeksi mainitusta otteelle lasketusta suureesta. Jos kuitenkin vanhuuseläke alkaa tammikuun 1. päivänä otteen antovuonna tai aikaisemmin tai jos varhennettu vanhuuseläke alkaa otteen antovuotta aikaisemmin, on otteelle lasketusta rahastoidusta osasta poistettava aiheettomat korotukset.

2

Rahastoidun osan muuntaminen vastaamaan eläkkeellesiirtymisikää

Rekisteriotteella markkamäärät vastaavat eläkeikää 65 vuotta. Kun työntekijä siirtyy vanhuuseläkkeelle 65 vuoden iässä, vanhuuseläkkeen rahastoidut osat saadaan suoraan rekisteriotteelta ottaen kuitenkin huomioon edellä kohdassa 1 esitetyt poikkeukset.

Jos henkilö siirtyy vanhuuseläkkeelle muusta kuin 65 vuoden iästä lukien, muunnetaan rekisteriotteella näkyvät ja mahdollisesti kohdan 1 mukaisesti tarkistettut rahastoidut osat eläkkeellesiirtymisikää vastaaviksi jakamalla ne kertoimella

$$(1) \quad \frac{\bar{N}_z}{N_{65}},$$

missä

z on eläkkeensaajan ikä eläkkeellesiirtymishetkellä kuukauden tarkkuudella laskettuna.

Kaavan (1) kertoimia laskettaessa on huomioitava, että erikoisvakion (b2) arvo riippuu 1.1.1987 alkaen myös henkilön syntymävuodesta. Tämä on jo huomioitu seuraavilla sivuilla olevien taulukoiden kertoimen N_z/N_{65} arvoissa.

Jos työntekijä on siirtynyt vanhuuseläkkeelle 1.1.1983 - 31.12.1986 välisenä aikana, käytetään yleiskirjeessä 13/83 annettuja vastaavia kertoimia. Tässä yleiskirjeessä annettuja kertoimia käytetään työntekijän siirtyessä vanhuuseläkkeelle 1.1.1987 tai sen jälkeen.

Nz/N65 LUKUJA

MIEHET SYNTYNEET ENNEN 1940

(b2 = -2)

Ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55	2,3878	2,3729	2,3580	2,3431	2,3282	2,3133	2,2984	2,2835	2,2685	2,2536	2,2387	2,2238
56	2,2089	2,1948	2,1807	2,1666	2,1526	2,1385	2,1244	2,1103	2,0962	2,0821	2,0681	2,0540
57	2,0399	2,0266	2,0133	2,0000	1,9867	1,9734	1,9602	1,9469	1,9336	1,9203	1,9070	1,8937
58	1,8804	1,8679	1,8554	1,8428	1,8303	1,8178	1,8053	1,7927	1,7802	1,7677	1,7551	1,7426
59	1,7301	1,7183	1,7065	1,6947	1,6829	1,6711	1,6593	1,6475	1,6357	1,6239	1,6121	1,6003
60	1,5885	1,5774	1,5663	1,5552	1,5441	1,5330	1,5219	1,5108	1,4997	1,4886	1,4775	1,4665
61	1,4554	1,4449	1,4345	1,4241	1,4136	1,4032	1,3928	1,3824	1,3719	1,3615	1,3511	1,3407
62	1,3302	1,3205	1,3107	1,3009	1,2911	1,2813	1,2715	1,2618	1,2520	1,2422	1,2324	1,2226
63	1,2128	1,2037	1,1945	1,1854	1,1762	1,1670	1,1579	1,1487	1,1395	1,1304	1,1212	1,1120
64	1,1029	1,0943	1,0857	1,0772	1,0686	1,0600	1,0514	1,0429	1,0343	1,0257	1,0171	1,0086
65	1,0000	0,9920	0,9840	0,9760	0,9680	0,9600	0,9520	0,9440	0,9360	0,9280	0,9200	0,9120
66	0,9040	0,8965	0,8890	0,8816	0,8741	0,8667	0,8592	0,8518	0,8443	0,8368	0,8294	0,8219
67	0,8145	0,8075	0,8006	0,7937	0,7867	0,7798	0,7729	0,7659	0,7590	0,7521	0,7451	0,7382
68	0,7313	0,7248	0,7184	0,7120	0,7055	0,6991	0,6927	0,6863	0,6798	0,6734	0,6670	0,6605
69	0,6541	0,6481	0,6422	0,6362	0,6303	0,6243	0,6184	0,6124	0,6065	0,6005	0,5946	0,5887
70	0,5827	0,5772	0,5717	0,5662	0,5607	0,5553	0,5498	0,5443	0,5388	0,5333	0,5278	0,5223
71	0,5168	0,5118	0,5068	0,5017	0,4967	0,4916	0,4866	0,4815	0,4765	0,4714	0,4664	0,4613
72	0,4563	0,4517	0,4470	0,4424	0,4378	0,4332	0,4285	0,4239	0,4193	0,4147	0,4101	0,4054

NAISET SYNTYNEET ENNEN 1940

(b2 = -11)

Ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55	2,0497	2,0387	2,0277	2,0167	2,0057	1,9947	1,9837	1,9727	1,9618	1,9508	1,9398	1,9288
56	1,9178	1,9073	1,8969	1,8865	1,8760	1,8656	1,8551	1,8447	1,8343	1,8238	1,8134	1,8030
57	1,7925	1,7826	1,7727	1,7628	1,7529	1,7430	1,7331	1,7232	1,7133	1,7034	1,6935	1,6836
58	1,6737	1,6644	1,6550	1,6456	1,6362	1,6268	1,6174	1,6080	1,5986	1,5893	1,5799	1,5705
59	1,5611	1,5522	1,5433	1,5344	1,5255	1,5166	1,5077	1,4988	1,4899	1,4810	1,4721	1,4632
60	1,4543	1,4459	1,4375	1,4290	1,4206	1,4122	1,4037	1,3953	1,3869	1,3785	1,3700	1,3616
61	1,3532	1,3452	1,3372	1,3292	1,3212	1,3133	1,3053	1,2973	1,2893	1,2813	1,2733	1,2654
62	1,2574	1,2498	1,2423	1,2347	1,2272	1,2196	1,2121	1,2045	1,1970	1,1894	1,1818	1,1743
63	1,1667	1,1596	1,1525	1,1453	1,1382	1,1310	1,1239	1,1167	1,1096	1,1024	1,0953	1,0882
64	1,0810	1,0743	1,0675	1,0608	1,0540	1,0473	1,0405	1,0338	1,0270	1,0203	1,0135	1,0068
65	1,0000	0,9936	0,9872	0,9809	0,9745	0,9681	0,9617	0,9554	0,9490	0,9426	0,9362	0,9299
66	0,9235	0,9175	0,9115	0,9054	0,8994	0,8934	0,8874	0,8814	0,8754	0,8693	0,8633	0,8573
67	0,8513	0,8456	0,8400	0,8343	0,8286	0,8229	0,8173	0,8116	0,8059	0,8003	0,7946	0,7889
68	0,7832	0,7779	0,7726	0,7672	0,7619	0,7565	0,7512	0,7459	0,7405	0,7352	0,7298	0,7245
69	0,7192	0,7141	0,7091	0,7041	0,6991	0,6940	0,6890	0,6840	0,6790	0,6739	0,6689	0,6639
70	0,6589	0,6541	0,6494	0,6447	0,6400	0,6353	0,6305	0,6258	0,6211	0,6164	0,6117	0,6069
71	0,6022	0,5978	0,5934	0,5889	0,5845	0,5801	0,5756	0,5712	0,5668	0,5624	0,5579	0,5535
72	0,5491	0,5449	0,5408	0,5366	0,5325	0,5283	0,5242	0,5200	0,5159	0,5117	0,5076	0,5034

Nz/N65 LUKUJA

MIEHET SYNTYNEET VUOSINA 1940-1949

(b2 = -3)

Ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55	2,3368	2,3225	2,3082	2,2939	2,2796	2,2653	2,2510	2,2367	2,2224	2,2080	2,1937	2,1794
56	2,1651	2,1516	2,1381	2,1246	2,1110	2,0975	2,0840	2,0705	2,0569	2,0434	2,0299	2,0164
57	2,0029	1,9901	1,9773	1,9645	1,9518	1,9390	1,9262	1,9135	1,9007	1,8879	1,8752	1,8624
58	1,8496	1,8376	1,8255	1,8135	1,8014	1,7894	1,7773	1,7653	1,7532	1,7412	1,7291	1,7171
59	1,7050	1,6937	1,6823	1,6710	1,6596	1,6482	1,6369	1,6255	1,6142	1,6028	1,5914	1,5801
60	1,5687	1,5580	1,5473	1,5366	1,5259	1,5152	1,5045	1,4938	1,4831	1,4724	1,4618	1,4511
61	1,4404	1,4303	1,4202	1,4102	1,4001	1,3900	1,3800	1,3699	1,3599	1,3498	1,3397	1,3297
62	1,3196	1,3102	1,3007	1,2912	1,2818	1,2723	1,2629	1,2534	1,2440	1,2345	1,2251	1,2156
63	1,2062	1,1973	1,1884	1,1796	1,1707	1,1618	1,1529	1,1441	1,1352	1,1263	1,1175	1,1086
64	1,0997	1,0914	1,0831	1,0748	1,0665	1,0582	1,0499	1,0416	1,0332	1,0249	1,0166	1,0083
65	1,0000	0,9922	0,9845	0,9767	0,9689	0,9611	0,9534	0,9456	0,9378	0,9300	0,9223	0,9145
66	0,9067	0,8995	0,8922	0,8850	0,8777	0,8704	0,8632	0,8559	0,8487	0,8414	0,8342	0,8269
67	0,8196	0,8129	0,8061	0,7994	0,7926	0,7858	0,7791	0,7723	0,7656	0,7588	0,7520	0,7453
68	0,7385	0,7322	0,7259	0,7196	0,7134	0,7071	0,7008	0,6945	0,6882	0,6819	0,6756	0,6693
69	0,6631	0,6572	0,6514	0,6456	0,6397	0,6339	0,6281	0,6222	0,6164	0,6106	0,6047	0,5989
70	0,5931	0,5877	0,5823	0,5769	0,5715	0,5661	0,5607	0,5553	0,5499	0,5445	0,5391	0,5337
71	0,5284	0,5234	0,5184	0,5134	0,5084	0,5035	0,4985	0,4935	0,4885	0,4836	0,4786	0,4736
72	0,4686	0,4641	0,4595	0,4549	0,4503	0,4458	0,4412	0,4366	0,4320	0,4275	0,4229	0,4183

NAISET SYNTYNEET VUOSINA 1940-1949

(b2 = -12)

Ikä	0 kk	1 kk	2 kk	3 kk	4 kk	5 kk	6 kk	7 kk	8 kk	9 kk	10 kk	11 kk
55	2,0247	2,0140	2,0033	1,9926	1,9818	1,9711	1,9604	1,9497	1,9390	1,9283	1,9175	1,9068
56	1,8961	1,8859	1,8758	1,8656	1,8554	1,8452	1,8351	1,8249	1,8147	1,8046	1,7944	1,7842
57	1,7740	1,7644	1,7547	1,7451	1,7354	1,7258	1,7161	1,7065	1,6968	1,6872	1,6775	1,6678
58	1,6582	1,6490	1,6399	1,6307	1,6216	1,6124	1,6032	1,5941	1,5849	1,5758	1,5666	1,5575
59	1,5483	1,5396	1,5309	1,5223	1,5136	1,5049	1,4962	1,4875	1,4788	1,4701	1,4615	1,4528
60	1,4441	1,4359	1,4276	1,4194	1,4112	1,4029	1,3947	1,3865	1,3783	1,3700	1,3618	1,3536
61	1,3453	1,3375	1,3297	1,3219	1,3141	1,3063	1,2985	1,2907	1,2829	1,2751	1,2673	1,2596
62	1,2518	1,2444	1,2370	1,2296	1,2222	1,2148	1,2075	1,2001	1,1927	1,1853	1,1776	1,1705
63	1,1632	1,1562	1,1492	1,1422	1,1352	1,1282	1,1212	1,1142	1,1073	1,1003	1,0993	1,0863
64	1,0793	1,0727	1,0661	1,0595	1,0529	1,0463	1,0397	1,0330	1,0264	1,0198	1,0132	1,0066
65	1,0000	0,9938	0,9875	0,9813	0,9750	0,9688	0,9625	0,9563	0,9500	0,9438	0,9375	0,9313
66	0,9251	0,9192	0,9133	0,9074	0,9015	0,8956	0,8897	0,8838	0,8779	0,8720	0,8661	0,8602
67	0,8543	0,8487	0,8431	0,8376	0,8320	0,8265	0,8209	0,8153	0,8098	0,8042	0,7986	0,7931
68	0,7875	0,7822	0,7770	0,7718	0,7665	0,7613	0,7560	0,7508	0,7455	0,7403	0,7350	0,7298
69	0,7245	0,7196	0,7147	0,7097	0,7048	0,6998	0,6949	0,6900	0,6850	0,6801	0,6751	0,6702
70	0,6653	0,6606	0,6560	0,6513	0,6467	0,6420	0,6374	0,6327	0,6281	0,6234	0,6188	0,6141
71	0,6095	0,6051	0,6008	0,5964	0,5920	0,5877	0,5833	0,5789	0,5746	0,5702	0,5658	0,5615
72	0,5571	0,5530	0,5489	0,5448	0,5407	0,5366	0,5325	0,5284	0,5243	0,5202	0,5161	0,5120

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

SISÄLLYSLUETTELO

Esimerkki 1.	TEL-LEL-YEL-vanhuuseläke	1
Esimerkki 2.	Varhennettu TEL-LEL-vanhuuseläke	1
Esimerkki 3.	Lykätty TEL-MYEL-vanhuuseläke	2
Esimerkki 4.	TEL-LEL-YEL-työkyvyttömyyseläke (TEL ja YEL rinnakkain)	3
Esimerkki 5.	TEL-YEL-työkyvyttömyyseläke (yhteensovi- tus)	4
Esimerkki 6.	TEL-LEL-TaEL-yksilöllinen varhaiseläke (yhteensovitus ja lapsikorotus)	6
Esimerkki 7.	TEL-työkyvyttömyyseläke (kahdesta rinnak- kaisesta työsuhteesta)	8
Esimerkki 8.	TEL-työkyvyttömyyseläke (osaeläke muuttuu täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi ja ta- kaisin osaeläkkeeksi)	10
Esimerkki 9.	TEL-yksilöllinen varhaiseläke (lepäävänä oleva tai osaeläkkeen suuruisena maksettava YVE)	11
Esimerkki 10.	Kuntoutusraha, kun työntekijä on eläkkeel- lä	12
Esimerkki 11.	Kuntoutusraha, kun eläkelaitos kuntouttaa jatkuvässä työsuhteessa olevaa työntekijää	12
Esimerkki 12.	Kuntoutusraha, kun eläkelaitos kuntouttaa jatkuvässä työsuhteessa olevaa työntekijää (rinnakkaisuus)	13
Esimerkki 13.	TEL-työttömyyseläke (kaksi TEL-työsuhdetta rinnakkain)	14
Esimerkki 14.	TEL-LEL-TaEL-työttömyyseläke (TEL ja LEL rinnakkain)	15
Esimerkki 15.	TEL-LEL-TaEL-työttömyyseläke (TEL ja TaEL rinnakkain)	16
Esimerkki 16.	TEL-YEL-osa-aikaeläke	18
Esimerkki 17.	TEL-työkyvyttömyyseläke (lisäeläketurva)	20
Esimerkki 18.	Työkyvyttömyyseläke (MEL-vapaakirja)	21
Esimerkki 19.	TEL 4 d §:n 4 mom. mukaisesti myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke	23

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Esimerkki 20. TEL 4 d §:n 5 momentin mukaisesti myönnetty osaeläke (samalta ajalta maksettu päivärahaa)	23
Esimerkki 21. Työkyvyttömyyseläke (ETA-sopimus)	24
Esimerkki 22. Työkyvyttömyyseläke (ETA-sopimus ja yhteensovitus)	25
Esimerkki 23. Työkyvyttömyyseläke (ETA-sopimus ja MEL-vapaakirja)	26

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Esimerkki 1. TEL-LEL-YEL-vanhuuseläke

Työntekijä on syntynyt 23.12.1927 ja vanhuuseläke alkoi 1.1.1993. Eläkkeen määrä eläkkeen alkaessa

TEL-eläke	1 200,00 mk/kk
LEL-eläke	150,00 mk/kk
<u>YEL-eläke</u>	<u>300,00 mk/kk</u>
Yhteensä	1 650,00 mk/kk

Rekisteriotteen mukaan eläkkeen rahastoitu osa

TEL-eläke	90,00 mk/kk
<u>LEL-eläke</u>	<u>10,00 mk/kk</u>
Yhteensä	100,00 mk/kk

Eläkkeessä on rahastoitua osaa yhteensä 100,00 mk/kk.

Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osat vuonna 1993?

Vuonna 1993

Eläkkeen rahastoitu osa on $12 \times 100,00 \text{ mk} = 1 200,00 \text{ mk}$. Tämän selvittely tapahtuu suureen E^c avulla.

Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on $12 \times (1 350,00 - 100,00) \text{ mk} = 15 000,00 \text{ mk}$.

YEL-eläke on YEL-eläkelaitosten yhteisesti kustannettavaa. Eläkkeisiin E^y ilmoitettava määrä on $12 \times 300,00 \text{ mk} = 3 600,00 \text{ mk}$.

Esimerkki 2. Varhennettu TEL-LEL-vanhuuseläke

Nainen, joka on syntynyt 10.3.1932, jäi varhennetulle vanhuuseläkkeelle 1.5.1993 alkaen. Eläkkeen määrä eläkkeen alkaessa on

TEL-eläke	600,00 mk/kk
<u>LEL-eläke</u>	<u>350,00 mk/kk</u>
Yhteensä	950,00 mk/kk

Rekisteriotteen eläkeikää 65 vuotta vastaava rahastoitu osa on

TEL-eläke	70,00 mk/kk
<u>LEL-eläke</u>	<u>20,00 mk/kk</u>
Yhteensä	90,00 mk/kk

Yhteensovitus ei ole vaikuttanut eläkkeen määrään.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Mikä on eläkkeen rahastoitu osa ja yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin ilmoitettava määrä vuonna 1993?

Maksettava TEL-LEL-eläke	950,00 mk/kk
rahastoitu TEL-osa 70,00 mk muunnettuna vastaamaan eläkkeellesiirtymisikää 61 v 1 kk (kerroin 1.3452, liite 1)	52,04 mk/kk
rahastoitu LEL-osa 20,00 mk muunnettuna vastaamaan eläkkeellesiirtymisikää 61 v 1 kk (kerroin 1.3452, liite 1)	14,87 mk/kk
yhteisesti kustannettava osa E^a	883,09 mk/kk

Vuonna 1993

Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä
on 8 x 883,09 mk = 7 064,72 mk.

Eläkkeen rahastoitu osa 8 x (52,04 mk + 14,87 mk) = 535,28 mk
selvitetään suureen E^c avulla.

Esimerkki 3. Lykätty TEL-MYEL-vanhuuseläke

Mies, joka on syntynyt 15.2.1928, jäi vanhuuseläkkeelle 1.5.1993 alkaen. Eläkkeen määrä eläkkeen alkaessa on

TEL-eläke	1 500,00 mk/kk
<u>MYEL-eläke</u>	<u>300,00 mk/kk</u>
Yhteensä	1 800,00 mk/kk

Rekisteriotteen mukaan TEL-eläkkeen rahastoitu osa on 100,00 mk/kk. Eläkkeeseen sisältyy lapsikorotus yhden alle 18 vuotiaan lapsen perusteella. Yhteensovitus ei vaikuttanut eläkkeeseen.

Mikä on eläkkeen rahastoitu ja yhteisesti kustannettava osa vuonna 1993?

Maksettava TEL-eläke	1 500,00 mk/kk
rahastoitu TEL-osa 100,00 mk muunnettuna vastaamaan eläkkeellesiirtymisikää 65 v 2 kk (kerroin 0.9840, liite 1)	101,63 mk/kk
Yhteisesti kustannettava osa E^a	1 398,37 mk/kk

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Vuonna 1993

Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^a ilmoitettava määrä on $8 \times 1\,398,37 \text{ mk} = 11\,186,96 \text{ mk}$.

Eläkkeen rahastoitu osa on $8 \times 101,63 = 813,04 \text{ mk}$. Tämä selvitetään suureen E^c avulla.

Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta peritään vastuunjaon yhteydessä MYEL-eläke lapsi- ja indeksikorotuksineen eli $8 \times 300,00 \text{ mk} = 2\,400,00 \text{ mk}$.

Esimerkki 4. TEL-LEL-YEL-työkyvyttömyyseläke (TEL ja YEL rinnakkain)

Henkilölle (syntynyt 1935) alkoi ensisijaisuusajan päätyttyä **työkyvyttömyyseläke 1.8.1993**. Työkyvyttömyyseläketapahtuma oli 13.9.1992. Eläkkeen määrä eläkkeen alkaessa

TEL-eläke	2 000,00 mk/kk
lapsikorotus	80,00 mk/kk
YEL-eläke	700,00 mk/kk
lapsikorotus	84,00 mk/kk
LEL-vapaakirja	200,00 mk/kk
<u>lapsikorotus</u>	<u>8,00 mk/kk</u>
Yhteensä	3 072,00 mk/kk

TEL- ja YEL-eläkkeitä määrättäessä on eläkkeeseen huomioitu tuleva aika. Yhteensovitus ei vaikuttanut eläkkeen määrään.

Miten jaetaan työkyvyttömyyseläkkeestä aiheutuneet kustannukset eri eläkelaitosten kesken vuodelta 1993?

Maksettava TEL-LEL-eläke 1.8. - 31.12. 2 288,00 mk/kk

TEL-LEL-rahastoitu osa

$\frac{1682}{1688} \times (2\,000,00 + 200,00 \text{ mk/kk})$ 2 192,18 mk/kk

yhteisesti kustannettava osa E^b **95,82 mk/kk**

Vuonna 1993

Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä on $5 \times 95,82 \text{ mk} = 479,10 \text{ mk}$.

Myöntävän eläkelaitoksen omalla vastuulla on **TEL-LEL-rahastoitu määrä** eli $5 \times 2\,192,18 \text{ mk} = 10\,960,90 \text{ mk}$.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

YEL-laitosten yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^y ilmoitetaan YEL-eläke korotuksineen eli 5 x 784,00 mk = 3 920,00 mk.

Esimerkki 5. TEL-YEL-työkyvyttömyyseläke (yhteensovitus)

Työntekijälle myönnettiin **työkyvyttömyyseläke 1.12.1991** alkaen (**työkyvyttömyyseläketapahtuma 1.1.1991**). Eläkkeen määrä eläkkeen alkaessa

TEL-eläke	1 000,00 mk/kk
YEL-eläke	450,00 mk/kk
Yhteensä	1 450,00 mk/kk.

Eläkkeeseen tehtiin yhteensovitus 1.8.1992, minkä jälkeen eläkkeen määrä oli

TEL-eläke	758,62 mk/kk
YEL-eläke	341,38 mk/kk
Yhteensä	1 100,00 mk/kk.

Uuden 1.9.1993 suoritetun yhteensovituksen jälkeen työkyvyttömyyseläke oli

TEL-eläke	1 034,48 mk/kk
YEL-eläke	465,52 mk/kk
Yhteensä	1 500,00 mk/kk.

Eläkettä laskettaessa on otettu huomioon tuleva aika TEL:n mukaan. Kuinka suuria ovat eläkkeen rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osat eri vuosina?

Vuosi 1991

Maksettava TEL-eläke 1.- 31.12.	1 000,00 mk/kk
TEL-eläkkeen rahastoitu osa 1.- 31.12.	1 000,00 mk/kk
yhteisesti kustannettava osa E^b 1.- 31.12.	0,00 mk/kk
YEL-eläke E^y 1.- 31.12.	450,00 mk/kk

Vuosi 1992

Maksettava TEL-eläke 1.1. - 31.7.

<u>1682</u> x 1 000,00 mk/kk	1 054,55 mk/kk
1595	

rahastoitu osa 1.1. - 31.7.	1 000,00 mk/kk
yhteisesti kustannettava osa E^b 1.1.-31.7.	54,55 mk/kk

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Maksettava TEL-eläke 1.8. - 31.12.	758,62 mk/kk
rahastoitua osaa 1.8. - 31.12.	<u>758,62 mk/kk</u>
yhteisesti kustannettava osa E ^b 1.8.-31.12.	0,00 mk/kk

Koska maksettava eläke on pienempi kuin eläkkeen alkuperäinen rahastoitu osa 1 000 mk/kk, on eläke kokonaan rahastoitua osaa.

YEL-eläke E^y 1.1. - 31.7.

<u>1682</u> x 450,00 mk/kk	474,55 mk/kk
1595	

YEL-eläke E^y 1.8. - 31.12. 341,38 mk/kk

Maksetusta eläkkeestä on eläkelaitoksen itsensä kustannettavaa
7 x 1 000,00 mk + 5 x 758,62 mk = 10 793,10 mk.

Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitetaan
7 x 54,55 mk = 381,85 mk.

YEL-laitosten yhteisesti kustannettavaa on 7 x 474,55 mk +
5 x 341,38 mk = 5 028,75 mk.

Vuosi 1993

maksettava TEL-eläke 1.1. - 31.8.

<u>1688</u> x 758,62 mk/kk	761,33 mk/kk
1682	

rahastoitua osaa 1.1. - 31.8.	<u>761,33 mk/kk</u>
yhteisesti kustannettava osa E ^b 1.1.-31.8.	0,00 mk/kk

1.9.1993 suoritettun yhteensovituksen jälkeen maksettava eläke
on jälleen suurempi kuin alkuperäinen rahastoitu osa.

Maksettava TEL-eläke 1.9. - 31.12.	1 034,48 mk/kk
rahastoitu osa 1.9. - 31.12.	<u>1 000,00 mk/kk</u>
yhteisesti kustannettava osa E ^b 1.9.-31.12.	34,48 mk/kk

YEL-eläke E^y 1.1. - 31.8.

<u>1688</u> x 341,38 mk/kk	342,60 mk/kk
1682	

YEL-eläke E^y 1.9. - 31.12. 465,52 mk/kk

Eläkkeestä eläkelaitoksen itsensä kustannettavaa on
8 x 761,33 mk + 4 x 1 000 mk = 10 090,64 mk.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitetaan
 4 x 34,48 mk = 137,92 mk.

YEL-laitosten yhteisesti kustannettavaa on 8 x 342,60 mk +
 4 x 465,52 mk = 4 602,88 mk.

Esimerkki 6. TEL-LEL-TaEL-yksilöllinen varhaiseläke (yhteensovitus ja lapsikorotus)

Työntekijälle (s. 3.4.1935) myönnettiin **yksilöllinen varhaiseläke 1.5.1993 alkaen**. Eläketapahtumapäivä oli 30.4.1993. Työntekijällä on kaksi alle 18-vuotiasta lasta, joten hänen eläkkeeseensä lisätään 8%:n suuruinen lapsikorotus. Yksilöllisen varhaiseläkkeen määrä lapsikorotuksineen ennen yhteensovitusta

TEL-eläke (sis. vapaakirjan)	1 188,00 mk/kk
TaEL-eläke	648,00 mk/kk
<u>LEL-vapaakirjaeläke</u>	<u>108,00 mk/kk</u>
Yhteensä	1 944,00 mk/kk.

Lapsikorotus on yhteensä 144,00 mk/kk.

Eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva aika TEL:n ja TaEL:n perusteella.

Eläkkeen alkaessa tehtiin **yhteensovitus tapaturmapäivärahan** 2 800,00 mk/kk kanssa. Eläkkeensaajalle myönnettiin 21.5.1993 **tapaturmaeläke** 2 500,00 mk/kk, minkä johdosta tehtiin **uusi yhteensovitus** 1.6.1993. Korkein eläkkeen perusteena oleva palkka oli 7 000,00 mk/kk vuoden 1993 indeksissä.

Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut osat sekä yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä vuonna 1993?

Yhteensovittamattomat eläkkeet ja korvaukset 1.5.1993:

tapaturmapäiväraha	2 800,00 mk/kk
<u>TEL-LEL-TaEL-eläke</u>	<u>1 944,00 mk/kk</u>
yhteensä	4 744,00 mk/kk

Yhteensovitusperuste on 7 000,00 mk/kk.

Yhteensovitusraja:

0,60 x 7 000,00 mk/kk 4 200,00 mk/kk

KEL-vähennys

6 % x (7 000,00 - 6 965,97) 2,04 mk/kk

Yhteensovitusraja 4 197,96 mk/kk

Ylite: 4 744,00 mk/kk - 4 197,96 mk/kk = 546,04 mk/kk

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Tällöin yhteensovitettu TEL-LEL-TaEL-eläke on
(1 944,00 - 546,04) mk/kk = 1 397,96 mk/kk

Yhteensovitus on vienyt koko lapsikorotuksen, joten eläkkeen rahastoitu osa on 1 397,96 mk/kk.

Maksettava eläke 1.5. - 30.5.	1 397,96 mk/kk
rahastoitu osa 1.5. - 30.5.	1 397,96 mk/kk
yhteisesti kustannettava osa E^b 1.5.-30.5.	<u>0,00</u> mk/kk

Rahastoitu osa jaetaan TEL-laitoksen ja Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan vastuulle. TEL-laitos kustantaa TEL-vapaa-kirjaeläkkeen ja LEL-vapaakirjaeläke jakautuu TEL-laitoksen ja Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan vastuulle.

TEL-laitoksen vastuulla

1 188,00	x 1 397,96 mk/kk	904,56 mk/kk
<u>1 836,00</u>		

Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan vastuulla

648,00	x 1 397,96 mk/kk	493,40 mk/kk
<u>1 836,00</u>		

1.6.1993 tehtiin uusi yhteensovitus tapaturmaeläkkeen kanssa.

Yhteensovittamattomat eläkkeet 1.6.1993:

tapaturmaeläke	2 500,00 mk/kk
TEL-LEL-TaEL-eläke	1 944,00 mk/kk
<u>yhteensä</u>	<u>4 444,00</u> mk/kk

Ylite: 4 444,00 mk/kk - 4 197,96 mk/kk = 246,04 mk/kk

Tällöin yhteensovitettu TEL-LEL-TaEL-eläke on
(1 944,00 - 246,04) mk/kk = 1 697,96 mk/kk

Eläkkeen rahastoitu osa ei muutu uuden yhteensovituksen johdosta, joten eläkkeen rahastoitu osa on edelleen 1 397,96 mk/kk ja loput eläkkeestä on yhteisesti kustannettavaa.

Maksettava eläke 1.6. - 31.12.	1 697,96 mk/kk
TEL-laitoksen vastuulla	904,56 mk/kk
Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassan vastuulla	<u>493,40</u> mk/kk
yhteisesti kustannettava osa E^b 1.6.-31.12.	<u>300,00</u> mk/kk

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Vuonna 1993

yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä on 7 x 300,00 mk/kk = 2 100,00 mk ja

TEL-laitoksen omalla vastuulla oleva rahastoitu määrä on 8 x 904,56 mk/kk = 7 236,48 mk.

TEL-laitos perii vastuunjaon yhteydessä Esiintyvien taiteilijoiden eläkekassalta sen vastuulla olevan rahastoidun määrän 8 x 493,40 mk/kk = 3 947,20 mk.

Esimerkki 7. TEL-työkyvyttömyyseläke (kahdesta rinnakkaisesta työsuhteesta)

Työntekijä oli ollut kahdessa rinnakkaisessa TEL-työsuhteessa:

Työsuhde 1
vakuutettu eläkelaitoksessa A
päätyi 30.8.1991

Työsuhde 2
vakuutettu eläkelaitoksessa B
päätyi 31.10.1991

Työkyvyttömyyseläketapahtuma oli marraskuussa 1991 ja eläkelaitos B myönsi eläkkeen 1.11.1992 alkaen.

Työntekijällä oli lisäksi TEL-vapaakirja aikaisemmasta työsuhteesta, joka oli vakuutettu eläkelaitoksessa B.

Yhteensovitus oli pienentänyt eläkettä. Yhteensovitettu eläke oli 1 550,00 mk/kk. Yhteensovittamaton eläke oli 1 630,00 mk/kk,

työsuhde 1	840,00 mk/kk
työsuhde 2	750,00 mk/kk
TEL-vapaakirja	40,00 mk/kk
Yhteensä	1 630,00 mk/kk.

Miten eläkelaitokset vastaavat eläkkeestä aiheutuneista kuluista vuosina 1992 ja 1993?

Vuosi 1992

Maksettava eläke 1.11. - 31.12. 1 550,00 mk/kk

Eläkkeen rahastoitu osa

1595 x 1 550,00 mk/kk 1 469,83 mk/kk
1682

yhteisesti kustannettava osa E^b 1.11.- 31.12. 80,17 mk/kk

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Rahastoitu osa jaetaan eläkelaitoksen A:n ja eläkelaitoksen B:n vastuulle seuraavasti:

Eläkelaitos A kustantaa

840,00	x 1 469,83 mk/kk	776,51 mk/kk
840,00 + 750,00		

Eläkelaitos B kustantaa

750,00	x 1 469,83 mk/kk	693,32 mk/kk
840,00 + 750,00		

Vuonna 1992

Eläkelaitos A kustantaa 2 x 776,51 mk/kk = 1 553,02 mk, jonka eläkelaitos B perii siltä vastuunjaon yhteydessä. Perittävä määrä kuuluu osaan E^d.

Eläkelaitos B kustantaa itse 2 x 693,32 mk/kk = 1 386,64 mk. Vastuunjako varten eläkelaitos B ilmoittaa yhteisesti kustannettavana eläkkeenä E^b 2 x 80,17 mk/kk = 160,34 mk.

Eläkelaitos A ja eläkelaitos B jakavat vastuun eläkkeensaajan aikaisemmasta vapaakirjasta, joka tässä tapauksessa oli vakuumettu eläkelaitoksessa B.

Vuosi 1993

Maksettava eläke 1.1. - 31.12.

1688	x 1 550,00 mk/kk	1 555,53 mk/kk
1682		

Rahastoitu osa	<u>1 469,83 mk/kk</u>
yhteisesti kustannettava osa E^b	85,70 mk/kk

Vuonna 1993

Eläkelaitos A kustantaa 12 x 776,51 mk/kk = 9 318,12 mk, jonka eläkelaitos B perii siltä vastuunjaon yhteydessä. Perittävä määrä kuuluu osaan E^d.

Eläkelaitos B kustantaa itse 12 x 693,32 mk/kk = 8 319,84 mk. Vastuunjako varten eläkelaitos B ilmoittaa yhteisesti kustannettavana eläkkeenä E^b 12 x 85,70 = 1 028,40 mk.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Esimerkki 8. TEL-työkyvyttömyyseläke (osaeläke muuttuu täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi ja takaisin osaeläkkeeksi)

Työntekijä jäi **osaeläkkeelle 1.6.1992 alkaen** (eläketapahtuma 15.5.1992). Eläkkeeseen oli otettu huomioon tuleva aika. **Eläkkeen määrä oli 1 425,00 mk/kk**. Yhteensovitus ei vaikuttanut eläkkeen määrään.

Osaeläke muutettiin täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi 1.1.1993 alkaen. Eläkkeen määrä oli yhteensovituksen jälkeen 2 141,30 mk/kk.

Täysi työkyvyttömyyseläke muutettiin 1.11.1993 alkaen jälleen osaeläkkeeksi. Eläkkeen määrä oli yhteensovituksen jälkeen 1 382,65 mk/kk.

Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut sekä yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitettavat määrät vuosina 1992 ja 1993?

Vuosi 1992

Maksettava eläke 1.6. - 31.12.	1 425,00 mk/kk
Rahastoitu osa 1.6. - 31.12.	<u>1 425,00 mk/kk</u>
yhteisesti kustannettava osa E^b 1.6.-31.12.	0,00 mk/kk

Rahastoitu osa on 7 x 1 425,00 mk/kk = 9 975,00 mk. **Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitettavaa määrää ei ole.**

Vuosi 1993

Eläke muuttui **täydeksi työkyvyttömyyseläkkeeksi 1.1.1993 alkaen**. Tällöin osaeläkkeen määrä on 1 430,08 mk/kk.

Maksettava eläke 1.1. - 31.10.	2 141,30 mk/kk
Rahastoitu osa 1.1. - 31.10.	

<u>2 141,30</u> x 1 425,00 mk/kk	<u>2 133,69 mk/kk</u>
1 430,08	
yhteisesti kustannettava osa E^b 1.1.-31.10.	7,61 mk/kk

Eläke muuttui **takaisin osaeläkkeeksi 1.11.1993 alkaen**.

Maksettava eläke 1.11. - 31.12.	1 382,65 mk/kk
rahastoitu osa 1.11. - 31.12.	

<u>1 382,65</u> x 2 133,69 mk/kk	<u>1 377,74 mk/kk</u>
2 141,30	
yhteisesti kustannettava osa E^b 1.11.-31.12.	4,91 mk/kk

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä on $10 \times 7,61 \text{ mk/kk} + 2 \times 4,91 \text{ mk/kk} = 85,92 \text{ mk}$.

Eläkelaitoksen omalla vastuulla oleva rahastoitu osan määrä on $10 \times 2\,133,69 \text{ mk} + 2 \times 1\,377,74 \text{ mk} = 24\,092,38 \text{ mk}$.

Esimerkki 9. TEL-yksilöllinen varhaiseläke (lepäävänä oleva tai osaeläkkeen suuruisena maksettava YVE)

Työntekijälle myönnettiin **1.2.1991 alkaen yksilöllinen varhaiseläke**. Eläkkeen määrä on 5 080,00 mk/kk vuoden 1994 indeksissä. Eläkkeen rahastoitu osa on 4 800,12 mk/kk.

Eläkkeensaaja **palasi työelämään** 1.1.1994, jolloin yksilöllinen varhaiseläke jäi lepämään.

Työntekijä vähentää 1.6.1994 alkaen työntekoaan siten, että hänelle ryhdytään maksamaan **yksilöllistä varhaiseläkettä osaeläkkeen suuruisena**. Osaeläkkeen määrä on 2 540,00 mk/kk ja täyden eläkkeen määrä samana ajankohtana on 5 080,00 mk/kk.

Työntekijä **lopettaa ansiotyön** ja hänelle maksetaan yksilöllistä varhaiseläkettä entisen suuruisena 1.11.1994 alkaen.

Mitkä ovat eläkkeen rahastoitu ja yhteisesti kustannettava osa vuonna 1994?

Vuosi 1994

YVE jäi lepämään ansiotyön ajaksi 1.1. - 31.5.

YVEä maksetaan osaeläkkeen suuruisena 1.6. - 30.10.

Maksettava eläke 1.6. - 30.10.	2 540,00 mk/kk
Rahastoitu osa 1.6. - 30.10.	
<u>2 540,00</u> x 4 800,12 mk/kk =	<u>2 400,06 mk/kk</u>
5 080,00	
Yhteisesti kustannettava osa 1.6. - 30.10.	139,94 mk/kk

YVEä maksetaan entisen suuruisena 1.11.1994 alkaen.

Maksettava eläke 1.11. - 31.12.	5 080,00 mk/kk
Rahastoitu osa 1.11. - 31.12.	
<u>5 080,00</u> x 2 400,06 mk/kk =	<u>4 800,12 mk/kk</u>
2 540,00	
Yhteisesti kustannettava osa 1.11.-31.12.	279,88 mk/kk

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Vuonna 1994

Rahastoitu osa on $5 \times 2\,400,06$ mk/kk + $2 \times 4\,800,12$ mk/kk = $21\,600,54$ mk ja yhteisesti kustannettava osa on $5 \times 139,94$ mk/kk + $2 \times 279,88$ mk/kk = $1\,259,46$ mk.

Esimerkki 10. Kuntoutusraha, kun työntekijä on eläkkeellä

Työntekijän työkyvyttömyyseläke alkoi 1.5.1991. Työkyvyttömyyseläketapahtuma 15.4.1990. Eläkkeen määrä vuoden 1993 indeksissä oli

TEL-eläke	4 800,00 mk/kk
<u>YEL-eläke</u>	<u>1 500,00 mk/kk</u>
Yhteensä	6 300,00 mk/kk.

Eläkkeensaajalle annettiin kuntoutuslupaus 1.10.1993 ja kuntoutusrahan maksaminen alkoi 1.11.1993. Kuntoutusrahan perusteena olevan työkyvyttömyyseläkkeen määrä oli

Peruseläkkeet	6 300,00 mk/kk
KEL-pohjaosa	425,00 mk/kk
<u>KEL-lapsikorotus</u>	<u>250,00 mk/kk</u>
Yhteensä	6 975,00 mk/kk.

Kuntoutusrahan määrä oli

$0,10 \times 6\,975,00$ mk/kk = $697,50$ mk/kk.

TEL-kuntoutusraha $697,50$ mk/kk on kokonaan yhteisesti kustannettavaa.

Työkyvyttömyyseläke:

eläkelaitoksen omalla vastuulla on $4\,211,37$ mk/kk, yhteisesti kustannettavaa E^b osaa on $588,63$ mk/kk ja YEL-laitosten yhteisesti kustannettavaa $1\,500,00$ mk/kk.

Esimerkki 11. Kuntoutusraha, kun eläkelaitos kuntouttaa jatkuvassa työsuhteessa olevaa työntekijää

Eläkelaitos antoi kuntoutuslupauksen 28.10.1993. Kuntoutusrahan maksaminen alkoi 1.11.1993.

Eläkkeeseen on huomioitu tuleva aika TEL-työsuhteesta. Kuntoutusrahan perusteena olevan työkyvyttömyyseläkkeen määrä oli

TEL-eläke	5 300,00 mk/kk
TaEL-eläke	900,00 mk/kk
<u>KVTEL-eläke</u>	<u>550,00 mk/kk</u>
Yhteensä	6 750,00 mk/kk

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Yhteensovitus ei vaikuttanut eläkkeen määrään. Kuntoutusrahan määrä oli

$$6\,750,00 \text{ mk/kk} + (0,33 \times 6\,750,00 \text{ mk/kk}) = 8\,977,50 \text{ mk/kk.}$$

Kuntoutusrahan maksaa kuntoutukseen ryhtynyt TEL-eläkelaitos, joten se on TEL:n mukaista kuntoutusrahaa.

Kuntoutusrahan rahastoitu osa on sama kuin sen perusteena olevan TEL-TaEL-työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa eli eläke ilman lapsikorotusta indeksoituna eläketapahtumaa satumista seuraavan kuukauden alkuun.

Rahastoitu osa 6 200,00 mk/kk on eläkelaitoksen omalla vastuulla ja yhteisesti kustannettavaa on 2 777,50 mk/kk.

Esimerkki 12. Kuntoutusraha, kun eläkelaitos kuntouttaa jatkuvassa työsuhteessa olevaa työntekijää (rinnakkaisuus)

Eläkelaitos antoi kuntoutuslupauksen 15.11.1992. Kuntoutusrahan maksaminen alkoi 1.1.1993.

Kuntoutusrahaa määrättäessä huomioon otettavat eläkkeet olivat

TEL-eläke	3 800,00 mk/kk
LEL-eläke	1 100,00 mk/kk
TEL-vapaakirja	150,00 mk/kk
Yhteensä	5 050,00 mk/kk

Yhteensovitus ei vaikuttanut eläkkeen määrään.

Kuntoutusrahan määrä oli

$$5\,050,00 \text{ mk/kk} + (0,33 \times 5\,050,00 \text{ mk/kk}) = 6\,716,50 \text{ mk/kk.}$$

Kuntoutusrahan maksaa kuntoutuksen myöntävä TEL-eläkelaitos.

Kuntoutusrahan rahastoitu osa on sama kuin myöntävän eläkelaitoksen vastuulla oleva osuus kuntoutusrahan perusteena olevan TEL-LEL-työkyvyttömyyseläkkeen rahastoidusta osasta.

Työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitu osa olisi $(3\,800,00 + 150,00 + 1\,100,00) \times 1682/1688 = 5\,032,05 \text{ mk/kk}$, josta TEL-eläkelaitoksen vastuulla olisi

$$\frac{(3\,800,00 + 150,00)}{5\,050,00} \times 5\,032,05 \text{ mk/kk} = 3\,935,96 \text{ mk/kk.}$$

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Kuntoutusrahan rahastoitu osa on 3 935,96 mk/kk ja se on myöntävän eläkelaitoksen vastuulla. Yhteisesti kustannettavaa E^o on 2 780,54 mk/kk.

Esimerkki 13. TEL-työttömyyseläke (kaksi TEL-työsuhdetta rinnakkain)

Eläkelaitos A myönsi henkilölle työttömyyseläkkeen 1.12.1993 alkaen. Työttömyyseläketapahtumapäivä oli 1.11.1992. Eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon **tuleva aika kahden rinnakkaisen yli 5 vuotta jatkuneen TEL-työsuhteen** perusteella. Molemmat työsuhteet päättyivät lokakuussa vuonna 1992. Eläke muodostui seuraavasti:

TEL-työsuhde A	3 000,00 mk/kk
TEL-työsuhde B	1 000,00 mk/kk
TEL-vapaakirjá	100,00 mk/kk
LEL-vapaakirja	50,00 mk/kk
<u>TaEL-vapaakirja</u>	<u>50,00 mk/kk</u>
Yhteensä	4 200,00 mk/kk

Yhteensovitus ei vaikuttanut eläkkeen määrään. Miten eläke jaetaan vastuunjakoa varten ja mikä laitos vastaa eläkkeen rahastoidusta osasta?

Eläkkeen rahastoidun osan laskemiseksi indeksoidaan eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava määrä työttömyyseläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun:

$$\frac{1682}{1688} \times 4\,200 \text{ mk/kk} = 4\,185,07 \text{ mk/kk}$$

Näin saatu markkamäärä jaetaan rinnakkaisten TEL-työsuhteiden kesken yhteensovittamattomien eläkkeiden suhteessa (TEL-, LEL- ja TaEL-vapaakirjat jakautuvat tulevan ajan TEL-työsuhteiden kesken):

$$\frac{3\,000}{4\,000} \times 4\,185,07 = 3\,138,80 \text{ mk/kk} \quad \text{TEL A}$$

$$\frac{1\,000}{4\,000} \times 4\,185,07 = 1\,046,27 \text{ mk/kk} \quad \text{TEL B}$$

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Eläkkeen rahastoitu osa on 50 % työsuhteiden osuuksista:

50 % x 3 138,80 =	1 569,40 mk/kk	TEL A
50 % x 1 046,27 =	<u>523,14 mk/kk</u>	TEL B
Rahastoitu osa =	2 092,54 mk/kk	

Maksettava eläke 1. - 31.12.	4 200,00 mk/kk
rahastoitu osa 1. - 31.12.	<u>2 092,54 mk/kk</u>
yhteisesti kustannettava osa E^b 1.-31.12.	2 107,46 mk/kk

Eläkkeen rahastoidusta osasta vastaavat tulevan ajan TEL-työsuhteet vakuuttaneet eläkelaitokset.

Vuonna 1993

Joulukuun eläkkeen rahastoidusta osasta on eläkelaitos A:n vastuulla 1 569,40 mk ja eläkelaitos B:n vastuulla on 523,14 mk. Eläkelaitos A perii vastuunjaon yhteydessä eläkelaitos B:ltä sen vastuulla olevan rahastoidun osan. Yhteisesti kustannettavaa eläkettä E^b on 2 107,46 mk.

Jos työsuhde B olisi kestänyt alle viisi vuotta, niin työsuhteen B osuudessa ei olisi rahastoitua osaa, vaan eläkkeen rahastoitu osa olisi 1 569,40 mk ja siitä vastaisi kokonaan eläkelaitos A. Eläkkeen rahastoitu osa laskettaisiin kuten edellä.

Esimerkki 14. TEL-LEL-TaEL-työttömyyseläke (TEL ja LEL rinnakkain)

Eläkelaitos A myönsi työntekijälle työttömyyseläkkeen 1.10.1993 alkaen. Työttömyyseläketapahtumapäivä oli 3.9.1992. Eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva aika sekä yli viisi vuotta kestäneen TEL-työsuhteen että LEL-toiminnan perusteella.

Eläkkeen määrä 1.10.1993 oli:

TEL-eläke	2 000,00 mk/kk
LEL-eläke	1 500,00 mk/kk
<u>TaEL-vapaakirja</u>	<u>100,00 mk/kk</u>
Yhteensä	3 600,00 mk/kk

Yhteensovitus ei vaikuttanut eläkkeen määrään.

Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut osat sekä yhteisesti kustannettava osa E^b vuonna 1993?

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Eläkkeen rahastoidun osan laskemiseksi indeksoidaan eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava määrä työttömyyseläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun:

$$\frac{1682}{1688} \times 3\,600 \text{ mk/kk} = 3\,587,20 \text{ mk/kk}$$

Näin saatu markkamäärä jaetaan yhteensovittamattomien eläkkeiden suhteessa TEL:n ja LEL:n osalle (TaEL-vapaakirja jakautuu TEL:n ja LEL:n kesken):

$$\frac{2\,000}{3\,500} \times 3\,587,20 = 2\,049,83 \text{ mk/kk} \quad \text{TEL-osuus}$$

$$\frac{1\,500}{3\,500} \times 3\,587,20 = 1\,537,37 \text{ mk/kk} \quad \text{LEL-osuus}$$

Eläkkeen rahastoitu osa on 50 % näin saadusta TEL-osuudesta ja 30 % näin saadusta LEL-osuudesta.

Maksettava eläke 1.10. - 31.12.	3 600,00 mk/kk
rahastoitu TEL-osa 50% x 2 049,83	1 024,92 mk/kk
rahastoitu LEL-osa 30% x 1 537,37	<u>461,21 mk/kk</u>
yhteisesti kustannettava osa E^b	2 113,87 mk/kk

Vuonna 1993

Eläkkeen rahastoidusta TEL-osuudesta, 3 x 1 024,92 mk = 3 074,76 mk, vastaa tulevan ajan TEL-työsuhteen vakuuttanut eläkelaitos A.

Rahastoidusta LEL-osuudesta, 3 x 461,21 mk = 1 383,63 mk, vastaa LEL Työeläkekassa, jolta eläkelaitos A perii sen vastuunjaon yhteydessä.

Yhteisesti kustannettavaa osaa E^b on 3 x 2 113,87 mk = 6 341,61 mk.

Esimerkki 15. TEL-LEL-TaEL-työttömyyseläke (TEL ja TaEL rinnakkain)

Eläkelaitos myönsi työntekijälle työttömyyseläkkeen 1.10.1993 alkaen. Työttömyyseläketapahtumapäivä oli 10.8.1992. Eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva aika sekä yli viisi vuotta kestäneen TEL-työsuhteen että TaEL-toiminnan perusteella. Eläkkeen määrä sen alkaessa oli

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

TEL-eläke	2 000,00 mk/kk
TaEL-eläke	500,00 mk/kk
TEL-vapaakirja	200,00 mk/kk
<u>LEL-vapaakirja</u>	<u>100,00 mk/kk</u>
Yhteensä	2 800,00 mk/kk

Yhteensovitus ei vaikuttanut eläkkeen määrään.

Mitkä ovat eläkkeen rahastoidut osat sekä yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä vuonna 1993?

Eläkkeen **rahastoidun osan** laskemiseksi indeksoidaan eläkkeen alkamisajankohtaa vastaava määrä työttömyyseläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun:

$$\frac{1682}{1688} \times 2\,800 = 2\,790,05 \text{ mk/kk}$$

Näin saatu markkamäärä jaetaan yhteensovittamattomien eläkkeiden suhteessa TEL:n ja TaEL:n osalle (tulevan ajan TEL:n osuuteen lasketaan myös TEL-vapaakirja ja LEL-vapaakirja ja kautuu TEL:n ja TaEL:n kesken):

$$\frac{2\,200}{2\,700} \times 2\,790,05 = 2\,273,37 \text{ mk/kk TEL-osuus}$$

$$\frac{500}{2\,700} \times 2\,790,05 = 516,68 \text{ mk/kk TaEL-osuus}$$

Eläkkeen **rahastoitu osa on 50 % näin saadusta TEL-osuudesta ja 0 % näin saadusta TaEL-osuudesta.**

Maksettava eläke 1.10. - 31.12.	2 800,00 mk/kk
rahastoitu TEL-osa 50% x 2 273,37	1 136,69 mk/kk
rahastoitu TaEL-osa 0% x 516,68	<u>0,00 mk/kk</u>
yhteisesti kustannettava osa E^b 1.10.-31.12.	1 663,31 mk/kk

Vuonna 1993

Eläkkeen **rahastoidusta osasta**, 3 x 1 136,69 mk = 3 410,07 mk, vastaa tulevan ajan TEL-työsuhteen vakuuttanut eläkelaitos.

Yhteisesti kustannettavaa eläkettä E^b on 3 x 1 663,31 mk = 4 989,93 mk.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Esimerkki 16. TEL-YEL-osa-aikaeläke

Työntekijä siirtyy osa-aikaeläkkeelle 1.5.1994 59-vuotiaana. Hän on ennen eläkkeelle siirtymistään ollut TEL-työsuhteessa ja toiminut yrittäjänä YEL:n piirissä.

Hänen ansionalenemansa muodostuu seuraavasti:

	vakiintuneet ansiot, mk/kk	osa-aikatyön ansiot, mk/kk	ansionalenema mk/kk
TEL:	10 000,00	4 000,00	6 000,00
YEL:	<u>3 000,00</u>	<u>1 500,00</u>	<u>1 500,00</u>
Yhteensä:	13 000,00	5 500,00	7 500,00

Kuinka suuria ovat osa-aikaeläkkeen TEL- ja YEL-osat?

Kaikki markkamäärät on esitetty eläkkeen myöntämivuoden indeksitasossa. Työntekijän eläkemaksua ei ole huomioitu.

Osa-aikaeläke

Osa-aikaeläke on 50 % ansionalenemasta eli 50 % x 7 500 mk/kk = 3 750,00 mk/kk.

Osa-aikaeläke jaetaan eri lakien mukaisiin osiin ansionalenemien suhteessa.

$$\text{TEL-osa : } \frac{6\,000}{7\,500} \times 3\,750,00 \text{ mk/kk} = 3\,000,00 \text{ mk/kk}$$

$$\text{YEL-osa : } \frac{1\,500}{7\,500} \times 3\,750,00 \text{ mk/kk} = 750,00 \text{ mk/kk}$$

Osa-aikaeläke voi olla enintään 75 % karttuneesta eläketurvasta. Tässä tapauksessa ansionalenemien perusteella laskettu osa-aikaeläke on suurempi kuin enimmäismäärä, joka on 2 700,00 mk/kk. Osa-aikaeläke on siten 2 700,00 mk/kk. Eri lakien mukaisia eläkkeen osia pienennetään samassa suhteessa kuin koko eläke pienenee.

$$\text{TEL-osa } \frac{2\,700}{3\,750} \times 3\,000,00 = 2\,160,00 \text{ mk/kk}$$

$$\text{YEL-osa } \frac{2\,700}{3\,750} \times 750,00 = 540,00 \text{ mk/kk}$$

Osa-aikaeläkkeen TEL-osa 2 160,00 mk/kk on kokonaan TEL-LEL-TaEL-MEL-laitosten yhteisesti kustannettavaa. YEL-osa 540,00 mk/kk on YEL-laitosten yhteisesti kustannettavaa.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Eläke 65 vuoden iässä

Työntekijä jatkaa TEL-osa-aikatyössä täytettyään 65 vuotta. Osa-aikaeläke muutetaan samansuuruiseksi vanhuuseläkkeeksi. Työntekijälle oli 65 vuoden ikään mennessä karttunut eläkettä seuraavasti:

ennen osa-aikaeläkkeelle siirtymistä karttunut

TEL 2 650,00 mk/kk

YEL 950,00 mk/kk

osa-aikatyöstä karttunut

TEL 560,00 mk/kk

YEL 210,00 mk/kk

osa-aikaeläkkeelläoloajalta karttunut

TEL 540,00 mk/kk

YEL 135,00 mk/kk

Kuinka suurina ovat TEL- ja YEL-osat 65 vuoden iässä ja miten eläke kustannetaan?

ETK:n rekisteriotteen mukaan vanhuuseläkkeen rahastoitu osa on 450,00 mk/kk.

Osa-aikaeläkkeen suuruinen vanhuuseläke on 2 700,00 mk/kk.

Vanhuuseläke jaetaan TEL:n ja YEL:n mukaisiin osiin karttuneiden eläkkeiden suhteessa. Jatkuvan TEL:n mukaisen osa-aikaisen työsuhteen karttunutta eläkettä (560 mk/kk) ei kuitenkaan oteta huomioon.

$$\text{TEL-osa } \frac{3\ 190}{4\ 485} \times 2\ 700,00 = 1\ 920,40 \text{ mk/kk}$$

$$\text{YEL-osa } \frac{1\ 295}{4\ 485} \times 2\ 700,00 = 779,60 \text{ mk/kk}$$

TEL-eläkkeen rahastoitu osa on 450,00 mk/kk ja se selvitetään suureen E^o avulla. Yhteisesti kustannettavaa on 1 920,40 - 450,00 = 1 470,40 mk/kk.

YEL-osa 779,60 mk/kk on YEL-laitosten yhteisesti kustannettavaa.

Vanhuuseläke työsuhteen päättyttyä

Työntekijä lopettaa TEL-osa-aikatyönsä 66 vuoden iässä ja hakee vanhuuseläkettä. 65 vuoden ikään mennessä hänelle on karttunut eläkettä yhteensä 5 045,00 mk/kk. Tästä eläkkeestä vähennetään osa-aikaeläkkeen suuruinen vanhuuseläke ja loput

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

lykätään. Lykätyt vanhuuseläkkeen osat liitetään maksussa olevaan vanhuuseläkkeeseen.

TEL:n erotus $3\,750,00 - 1\,920,40 = 1\,829,60$ mk/kk

YEL:n erotus $1\,295,00 - 779,60 = 515,40$ mk/kk

Erotukset lykätään. Lykkäysaika on 12 kk ja lykkäyskorotus 12 %.

TEL: $1\,829,60 + (1\,829,60 \times 12\%) = 2\,049,15$ mk/kk

YEL: $515,40 + (515,40 \times 12\%) = 577,25$ mk/kk

Vanhuuseläkkeen lykätyt osat liitetään maksussa olevaan eläkkeeseen vanhuuseläkkeen alkamisajankohdan indeksitasossa.

Lopullisen vanhuuseläkkeen eri lakien mukaiset osat ovat:

TEL-osa: $1\,920,40 + 2\,049,15 = 3\,969,55$ mk/kk

YEL-osa: $779,60 + 577,25 = 1\,356,85$ mk/kk

TEL-eläkkeen rahastoitu osa on edelleen 450,00 mk/kk. Yhteisesti kustannettavaa TEL-eläkettä on $3\,969,55 - 450,00 = 3\,519,55$ mk/kk. Eläkkeen YEL-osa 1 356,85 mk/kk on YEL-laitosten yhteisesti kustannettavaa.

Esimerkki 17. TEL-työkyvyttömyyseläke (lisäeläketurva)

Työntekijä tuli työkyvyttömäksi 2.11.1992. Eläkelaitos A myönsi työkyvyttömyyseläkkeen 1.12.1993 alkaen. Eläkkeen määrä oli 2 900,00 mk/kk.

Eläkelaitos A

TEL-perusturva 2 400,00 mk/kk

TEL-lisäeläketurva 300,00 mk/kk

Eläkelaitos B

TEL-perusturva vapaakirja 150,00 mk/kk

TEL-lisäeläketurva vapaakirja 50,00 mk/kk

TEL-lisäeläketurvan rahastoidut osat:

Eläkelaitos A 200,00 mk/kk

Eläkelaitos B 35,00 mk/kk

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Miten mainitut eläkelaitokset vastaavat työkyvyttömyyseläkkeestä aiheutuvista eläkekuluista vuonna 1993?

TEL-peruseläkkeen rahastoitu osa on

$$\frac{1682}{1688} \times 2\,550,00 \text{ mk/kk} = 2\,540,94 \text{ mk/kk}$$

Maksettava eläke	2 900,00 mk/kk
rahastoitu peruseläke (eläkelaitos A)	2 540,94 mk/kk
rahastoitu lisäeläke (eläkelaitos A)	200,00 mk/kk
rahastoitu lisäeläke (eläkelaitos B)	35,00 mk/kk
Yhteisesti kustannettava osa E^b	124,06 mk/kk

Vuonna 1993

Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitettava määrä on 124,06 mk/kk. Tämän kustantavat kaikki TEL-LEL-TaEL-MEL-eläkelaitokset yhteisesti.

Eläkelaitos A perii Eläketurvakeskuksen välityksellä eläkelaitos B:ltä 35,00 mk/kk.

Esimerkki 18. Työkyvyttömyyseläke (MEL-vapaakirja)

Työntekijälle (syntynyt 1945) myönnettiin työkyvyttömyyseläke 1.1.1993 alkaen (eläketapahtuma 18.2.1992). **Tuleva aika oli TEL:stä.** Viimeisen työsuhteen eläkeikä oli 65 vuotta. TEL-eläkkeen määrä oli 6 873,00 mk/kk ennen yhteensovitusta. Työntekijällä oli myös MEL-vapaakirja 855,00 mk/kk ennen yhteensovitusta. **Yhteensovittamattomien eläkkeiden yhteismäärä oli 7 728,00 mk/kk.**

Yhteensovitusraja oli 7 388,00 mk/kk. **Yhteensovituksen jälkeen TEL-eläke oli 6 570,62 mk/kk ja MEL-vapaakirja 817,38 mk/kk.** Yhteensä eläkkeen määrä oli 7 388,00 mk/kk.

MEL-eläkkeen vastuunjako-osa ja vastuunjaossa huomioonotettava eläke

Vastuunjaon eläkeikä on 65 vuotta, koska MEL-eläke myönnetään vapaakirjana ja viimeisen työsuhteen eläkeikä on 65 vuotta.

ETK:n työsuhderekisterissä MEL-vapaakirjan vastuunjako-osan perusmäärä on 618,00 mk/kk. Tulevan ajan TEL-eläke on 6 873,00 mk/kk ennen yhteensovitusta. Yhteensovitusraja on 7 388,00 mk/kk.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

MEL-eläkkeen vastuunjako-osan yhteensovituksessa otetaan huomioon:

MEL-eläkkeen vastuunjako-osa	618,00 mk/kk
<u>TEL-eläke</u>	<u>6 873,00 mk/kk</u>
Yhteensä	7 491,00 mk/kk

Ylite: 7 491,00 mk/kk - 7 388,00 mk/kk = 103,00 mk/kk.

MEL-eläkkeen vastuunjako-osa:

$$618,00 - \frac{618,00}{7 491,00} \times 103,00 = 609,50 \text{ mk/kk}$$

MEL-eläkkeen ylite: 817,38 - 609,50 = 207,88 mk/kk

Vastuunjaossa huomioonotettava eläke:

MEL-eläkkeen vastuunjako-osa	609,50 mk/kk
<u>TEL-eläke</u>	<u>6 570,62 mk/kk</u>
Yhteensä	7 180,12 mk/kk

Rahastoituu osa saadaan indeksoimalla eläkkeen alkamishetkeä vastaava yhteensovitetty vastuunjaossa huomioonotettava eläke eläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun.

$$\frac{1682}{1688} \times 7 180,12 = 7 154,60 \text{ mk/kk}$$

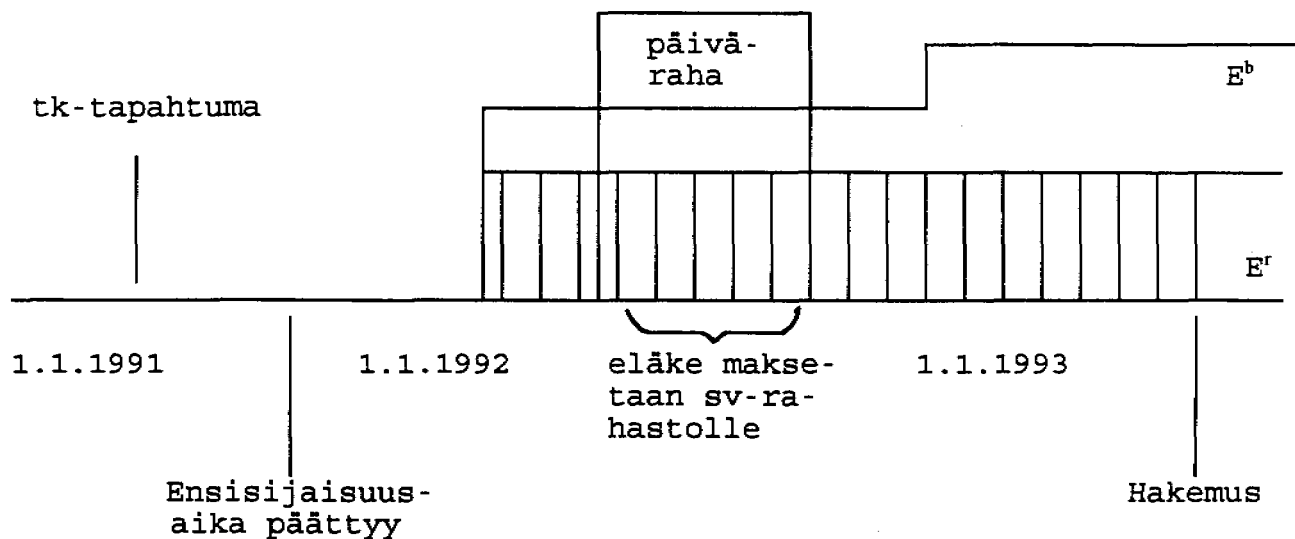
Yhteisesti kustannettava osa on 7 180,12 - 7 154,60 = 25,52 mk/kk.

Eläke on yhteensä 7 388,00 mk/kk, josta **rahastoitua osaa** on 7 154,60 mk/kk, **yhteisesti kustannettavaa osaa** 25,52 mk/kk ja **MEL-eläkkeen ylitettä** 207,88 mk/kk.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Esimerkki 19. TEL 4 d §:n 4 mom. mukaisesti myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke

Ensisijaisuusajan jälkeen on työeläke sairauspäivärahaan nähden ensisijainen. Jos tällaiselta ajalta on maksettu sairauspäivärahaa, eläkelaitos maksaa vastaavan eläkkeen sairausvakuutusrahastolle.

Siltä osin kuin työkyvyttömyyseläke on ensisijainen se merkitään kokonaisuudessaan eläkelomakkeelle, vaikka osa eläkkeestä on suoritettu sairausvakuutusrahastolle eikä eläkkeensaajalle.

Esimerkki 20. TEL 4 d §:n 5 momentin mukaisesti myönnetty osaeläke (samalta ajalta maksettu päivärahaa)

Henkilölle myönnettiin 24.2.1993 osaeläke 1.11.1992 alkaen (työkyvyttömyyseläketapahtumapäivä oli 15.10.1992).

TEL-eläke	2 850,00 mk/kk
<u>LEL-vapaakirja</u>	<u>150,00 mk/kk</u>
Yhteensä	3 000,00 mk/kk

Sairausvakuutuksen päivärahaa maksettiin samalta ajalta kuin eläkettä. Sairausvakuutuksen päivärahan maksaminen päättyy sen kalenterikuukauden lopussa, jota seuraavan kuukauden aikana päivärahaa olisi maksettu 300 päivältä. Sairausvakuutuksen päivärahaa oli maksettu jo ennen työkyvyttömyyseläketapahtumaa ja 300 päivää tuli täyteen maaliskuussa 1993. Sairausvakuutuksen päivärahan maksaminen päättyi siis 28.2.1993.

Miten eläke jaetaan osiin vastuunjakoa varten vuonna 1993?

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Eläkkeen rahastoitu osa on 3 000 mk/kk. Vuonna 1993 eläkettä maksetaan sairausvakuutuksen päivärahan ylittävältä osalta:

marraskuulta -92	3 000,00	- 2 800,00	= 200,00 mk
joulukuulta -92	3 000,00	- 2 576,00	= 424,00 mk
tammikuulta -93	3 010,70	- 3 000,00	= 10,70 mk
helmikuulta -93	3 010,70	- 2 880,00	= 130,70 mk.

Sairauspäivärahan ylittävältä osalta maksettava osaeläke on ensisijaisesti yhteisesti kustannettavaa osaa.

Marras- ja joulukuulta 1992 maksetuissa eläkkeissä ei ole yhteisesti kustannettavaa osaa, joten maksettu eläke 200,00 mk + 424,00 mk = 624,00 mk, on kokonaan rahastoitua osaa.

Vuonna 1993

Maksetussa osaeläkkeessä on yhteisesti kustannettavaa osaa 3 010,70 mk/kk - 3 000,00 mk/kk = 10,70 mk/kk.

Tammikuun eläkkeessä on rahastoitua osaa
10,70 mk - 10,70 mk = 0,00 mk.

Helmikuun eläkkeessä on rahastoitua osaa
130,70 mk - 10,70 mk = 120,00 mk.

Loppuvuodelta maksetussa eläkkeessä on rahastoitua osaa 10 x 3 000,00 mk ja yhteisesti kustannettavaa 10 x 10,70 mk.

Maksetusta eläkkeestä on rahastoitua osaa yhteensä
200,00 mk + 424,00 mk + 0,00 mk + 120,00 mk + 10 x 3 000,00 mk = 30 744,00 mk. Tulevan ajan TEL-työsuhteen vakuuttanut eläkelaitos vastaa rahastoidusta osasta. Yhteisesti kustannettavaa osaa E^b on 12 x 10,70 mk = 128,40 mk.

Esimerkki 21. Työkyvyttömyyseläke (ETA-sopimus)

Henkilöllä on ollut LEL-ansioita, YEL-toimintaa, TEL-työsuhde ja ETA-työsuhde. Hän tulee työkyvyttömäksi 62-vuotiaana ollessaan ETA-työsuhteessa

LEL	YEL	TEL	ETA	Tuleva aika
-----	-----	-----	-----	-----
12 v	10 v	10 v	7 v	3 v
			:	
			:	
			60 v	

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Ansaitut vapaakirjat:

LEL-vapaakirja	2 400 mk/kk
YEL-vapaakirja	1 200 mk/kk
<u>TEL-vapaakirja</u>	<u>1 800 mk/kk</u>
Yhteensä	5 400 mk/kk

ETA-palvelusaikaa on yhteensä 39 vuotta, josta 32 vuotta on Suomen palvelua.

Kansallisen lain mukainen eläke:

Kansallisen lain mukainen eläke on vapaakirjaeläke, yhteensä 5 400 mk/kk. **Kansallisen lain mukaan henkilöllä ei ole oikeutta tulevaan aikaan.**

Pro rata-eläke:

LEL-eläke	2 400,00 mk/kk
YEL-eläke	1 200,00 mk/kk
<u>TEL-eläke</u>	<u>2 059,86 mk/kk</u>
Yhteensä	5 659,86 mk/kk

TEL-eläkkeeseen on lisätty karttuman korotus ja tulevan ajan osuus.

Yhteensovitus on vaikuttanut tulevan ajan osuuteen.

Eläke myönnetään pro rata-eläkkeenä.

Rahastoitu osa on 0 mk/kk, koska kansallisen lain mukaan ei oikeutta tulevaan aikaan, ja yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^b ilmoitetaan 2 059,86 mk/kk + 2 400,00 mk/kk = 4 459,86 mk/kk.

YEL-laitosten yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin E^y ilmoitetaan YEL-eläke 1 200,00 mk/kk.

Esimerkki 22. Työkyvyttömyyseläke (ETA-sopimus ja yhteensovitus)

Henkilö on työskennellyt Suomessa TEL-työsuhteessa ja kahteen otteeseen toisessa ETA-maassa, jossa tulee työkyvyttömäksi työsuhteessa ollessaan. **Tuleva aika liittyy kummankin maan kansalliseen eläkkeeseen.**

ETA	TEL	ETA	Tuleva aika
-----	-----	-----	-----
4 v 6 kk	15 v	6 kk	15 v

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

Henkilölle myönnetään työkyvyttömyyseläke v. 1994 vuoden 1994 eläketapahtuman perusteella. **Mitkä ovat rahastoidut ja yhteisesti kustannettavat osat?**

Kansallisen lain mukainen eläke on yhteensovitettuna 3 908,98 mk/kk.

Henkilö saa myös SOLITA-eläkettä ja kansallisen lain mukainen eläke on yhteensovitettuna 3 908,98 mk/kk.

Pro rata-eläke on 3 937,50 mk/kk.

Pro rata-eläke on suurempi, joten se myönnetään.

Eläkkeessä on rahastoitua osaa, koska kansallisen lain mukaan lasketussa eläkkeessä on tuleva aika.

Rahastoitu osa saadaan, kun eläkkeen alkamisajankohtaa vastava yhteensovitettu kansallisen lain mukainen eläke indeksoidaan työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kuukauden alkuun. **Rahastoitu osa on**

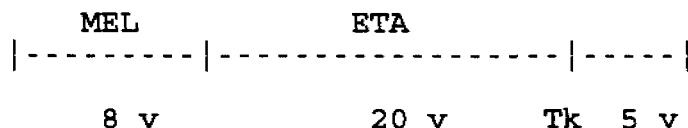
$$\frac{1688}{1688} \times 3\,908,98 = 3\,908,98 \text{ mk/kk}$$

ja yhteisesti kustannettava osa on

$$3\,937,50 \text{ mk/kk} - 3\,908,98 \text{ mk/kk} = 28,52 \text{ mk/kk.}$$

Esimerkki 23. Työkyvyttömyyseläke (ETA-sopimus ja MEL-vapaakirja)

Henkilöllä on ollut MEL-työsuhde kahdeksan vuotta ja ETA-palvelusaikaa 20 vuotta. Henkilö tulee työkyvyttömäksi vuonna 1994 ja eläkkeen maksaminen alkaa samana vuonna.

Kansallisen lain mukainen eläke on 1 600,00 mk/kk, johon sisältyy MEL-eläkkeen ylite 1 000,00 mk/kk.

Kansallisen lain mukaan henkilöllä ei ole oikeutta tulevaan aikaan.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

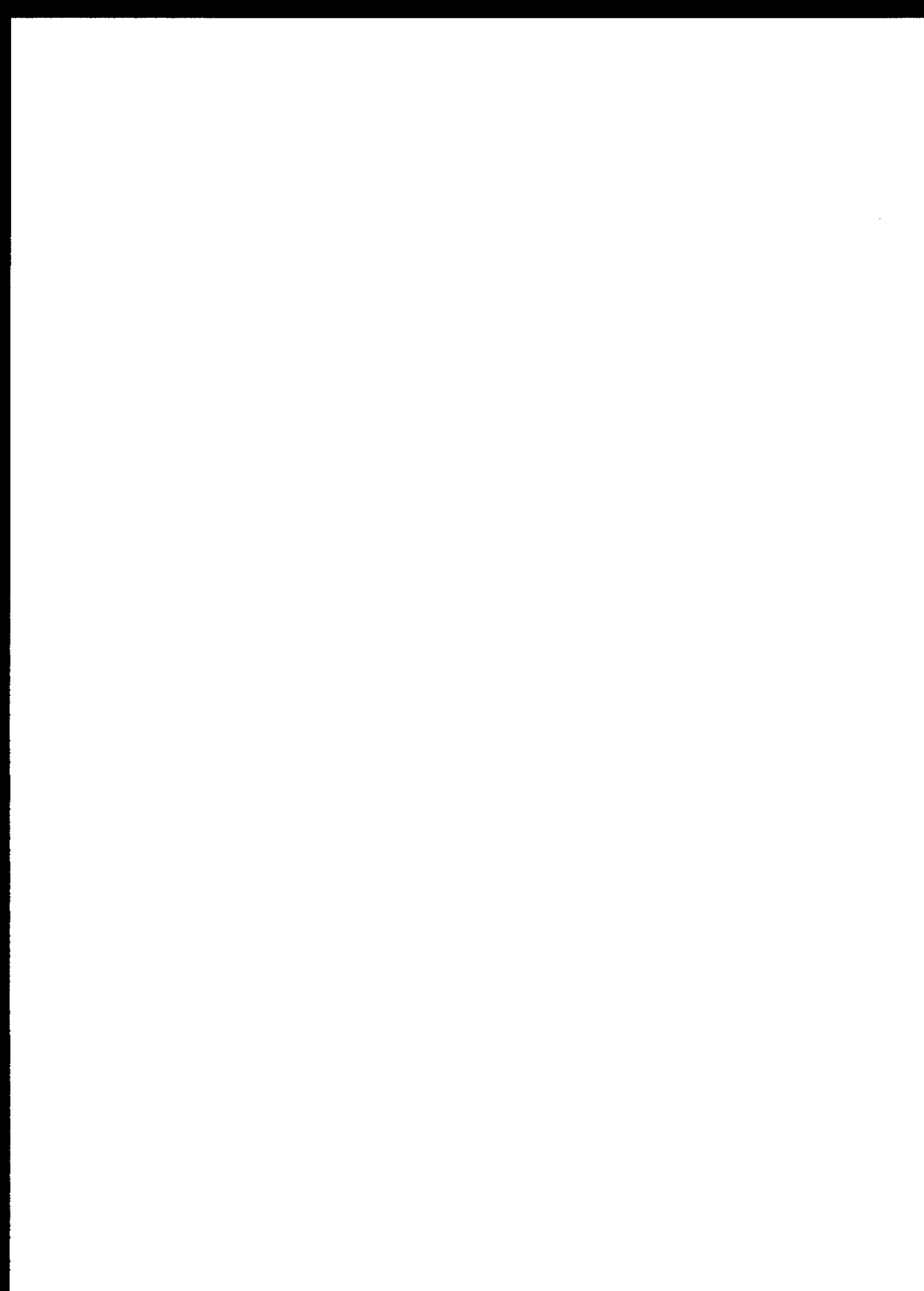
20.1.1995

Kansallisen lain mukaan henkilöllä ei ole oikeutta tulevaan aikaan.

Pro rata-eläke on 1 814,29 mk/kk, johon sisältyy MEL-eläkkeen ylite 1 000,00 mk/kk.

Eläke myönnetään pro rata-eläkkeenä.

Eläkkeessä ei ole rahastoitua osaa. Yhteisesti kustannettavaan osaan E^b ilmoitetaan 814,29 mk/kk ja **MEL-eläkkeen ylite** 1 000,00 mk/kk kuuluu osaan E^m ja on Merimieseläkekassan vastuulla.

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

TAULUKKO ELÄKKEEN KUSTANTAMISESTA

TEL-, LEL-, TaEL-ELÄKE JA MEL-ELÄKKEEN VASTUUNJAKO-OSA SEKÄ MEL-ELÄKKEEN YLITE, YEL-ELÄKE JA MYEL-ELÄKE (ELÄKETAPAHTUMA 31.12.1993 JÄLKEEN)

Eläkelaji	Eläke	Eläkkeen rahastoitu osa	Eläkkeen yhteisesti kustannettava osa	Hyvitettävä eläke	Eläkelaitokset vastaavat yhteisesti kustannettavasta osasta
VANHUUS-ELÄKE	TEL-perusturva, LEL, TaEL ja MEL-eläkkeen vastuunjako-osa	Laskuperusteiden mukainen rahastoitu eläke (E ^a)	- Ennen 1.7.1912 syntyneiden eläkkeet kokonaan - 54-ikävuoden jälkeen ansaittu eläkkeen osa sekä indeksi - yms. korotukset	E ^a	Vähimmäiseläketurvan vakuutusmaksujensa tasausosien ja tasausrahaston yhteismäärän suhteessa
	MEL-eläkkeen ylite	-	-	E ^a	-
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^a	Perusturvan vakuutusmaksurahastojen (per 1.7.) suhteessa
	MYEL	Kaikki	-	-	-
TYÖKYVYTTÖMYYS-ELÄKE	TEL-perusturva, LEL, TaEL ja MEL-eläkkeen vastuunjako-osa	TEL:n, LEL:n, TaEL:n ja MEL:n mukaan myönnetyt ns. tulevan ajan työkyvyttömyyseläkkeet - yhteensovitettu lapsikorottamaton eläke muunnetaan TEL 9 §:ää soveltaen eläketapahtuman sattumista seuraavan kalenterikuukauden alkuun	- Rahastoidun osan ylittävä osa - Pelkästään vapaakirjoihin perustuva eläke kokonaan - Eläkkeen lapsikorotusosa - Indeksi- ja muut korotukset	E ^b	Vähimmäiseläketurvan vakuutusmaksujen ja muun kuin vähimmäisturvan vakuutusmaksujen tasausosien ja rahastojen korkotuoton perusteella
	MEL-eläkkeen ylite	-	-	E ^a	-
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^a	Perusturvan vakuutusmaksurahastojen (per 1.7.) suhteessa
	MYEL	Kaikki	-	-	-
TYÖTTÖMYYS-ELÄKE	TEL-perusturva	- sellaisen työttömyyseläkkeen, jossa eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva aika vähintään viisi vuotta jatkuneen, 30.6.1989 jälkeen päättyneen työsuhteen perusteella, rahastoitu osa on puolet ilman lapsikorotusta lasketusta eläkkeen alkamisajankohtaa vastaavasta määrästä, joka on muunnettu TEL-indeksillä eläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun.	- rahastoidun osan ylittävä osa - pelkästään vapaakirjoihin perustuva eläke kokonaan - eläke, jossa eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva aika alle viisi vuotta kestäneen työsuhteen perusteella - eläke, jossa tuleva aika on otettu huomioon ennen 1.7.1989 päättyneen työsuhteen perusteella -eläkkeen lapsikorotusosa, indeksi- ja muut korotukset	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
	TaEL	-	-Täysitehoinen TaEL-eläke kokonaan - Pelkästään vapaakirjoihin perustuva eläke kokonaan	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
	LEL	- sellaisen työttömyyseläkkeen, jossa LEL:n mukaan on eläkkeeseen oikeuttavana otettu huomioon tulevaa aikaa vastaava ansio ja jonka perusteena olevaa ansioita on 30.6.1989 jälkeen ansaittu vähintään LEL 7 §:n 1 tai 4 momentissa tarkoitettu rajamäärä, rahastoitu osa on 30 % ilman lapsikorotusta lasketusta eläkkeen alkamisajankohtaa vastaavasta määrästä, joka on muunnettu TEL-indeksillä eläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun	- rahastoidun osan ylittävä osa - pelkästään vapaakirjoihin perustuva eläke - tulevan ajan eläke, jossa tulevaan aikaan oikeuttavia LEL-ansioita ei ole ansaittu 30.6.1989 jälkeen - eläkkeen lapsikorotukset - indeksi- ja muut korotukset	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta

Suunnittelu- ja laskentaosasto

20.1.1995

TAULUKKO ELÄKKEEN KUSTANTAMISESTA

TEL-, LEL-, TaEL-ELÄKE JA MEL-ELÄKKEEN VASTUUNJAKO-OSA SEKÄ MEL-ELÄKKEEN YLITE, YEL-ELÄKE JA MYEL-ELÄKE (ELÄKETAPAHTUMA 31.12.1993 JÄLKEEN)

Eläkelaji	Eläke	Eläkkeen rahastoitu osa	Eläkkeen yhteisesti kustannettava osa	Hyvitettävä eläke	Eläkelaitokset vastaavat yhteisesti kustannettavasta osasta
TYÖTTÖ-MYYSELÄKE	MEL-eläkkeen vastuunjako-osa	- sellaisen työttömyyseläkkeen, jossa eläkkeeseen oikeuttavana on otettu huomioon tuleva aika, rahastoitu osa on 30 % ilman lapsikorotusta lasketun eläkkeen alkamisajankohtaa vastaavasta määrästä, joka on muunnettu TEL-indeksillä eläketapahtuman sattumista seuraavan kuukauden alkuun.	- rahastoidun osan ylittävä osa - eläkkeen lapsikorotukset ja indeksikorotukset	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
	MEL-eläkkeen ylite	-	-	E ^a	-
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^c	Perusturvan vakuutusmaksurahastojen (per 1.7.) suhteessa
	MYEL	Kaikki	-	-	-
PERHE-ELÄKE	TEL-perusturva, LEL, TaEL ja MEL-eläkkeen vastuunjako-osa	- 1.1.1994 lähtien	- 1.1.1994 lähtien Kaikki	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
	MEL-eläkkeen ylite	-	-	E ^a	-
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^c	Perusturvan vakuutusmaksurahastojen (per 1.7.) suhteessa
	MYEL	Kaikki	-	-	-
OSA-AIKA-ELÄKE	TEL-perusturva, LEL ja MEL-eläkkeen vastuunjako-osa	-	Kaikki	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
	MEL-eläkkeen ylite	-	-	E ^a	-
	YEL-perusturva	-	Kaikki	E ^c	Perusturvan vakuutusmaksurahastojen (per 1.7.) suhteessa
	MYEL	Kaikki	-	-	-
LISÄTURVA	TEL:n mukaisesti rekisteröity lisäeläke ja työnantajavakuutus	Vakuutusmaksuja tai laskettavaa eläkevastuuta vastaava eläkkeen määrä	Indeksi- ja muut korotukset sekä työttömyyseläkkeet	E ^b	Kuten edellä E ^b -osasta
	YEL 11 § 1 momentin mukainen lisäeläke	Kaikki, jos tasausrahasto on positiivinen	Indeksikorotuksista se osa, johon tasausrahasto ei riitä	E ^c	Kuten edellä E ^c -osasta
	MYEL 11 § 1 momentin mukainen lisäeläke	Kaikki	-	-	-